EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.6.2025
COM(2025) 322 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Årsrapport 2024 om europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förteckning över förkortningar **2**

Sammanfattning **3**

Inledning **6**

1.1. STEP: Ett starkare ledarskap för EU på teknikområdet **6**

1.2. En samordnad strategi: fyra viktiga verktyg som styr genomförandet av STEP **6**

1.3. Finansieringens omfattning och strategiskt fokus **8**

1. VERKTYG 1: En ny organisation för att genomföra STEP **9**

1.1. STEP-arbetsgruppen **9**

1.2. STEP-nätverk **10**

1.2.1. STEP-nätverket i Europeiska kommissionen 10

1.2.2. Nätverket av nationella STEP-kontaktpunkter 10

1.3. Öka medvetenheten om STEP: en direkt linje med berörda parter inom forskning och industri **11**

2. VERKTYG 2: Anpassning av EU-finansiering för strategisk teknik **11**

2.1. Förtydligande av STEP:s tillämpningsområde och mål **11**

2.2. Program med direkt förvaltning **12**

2.2.1. Driva ren innovation 16

2.2.2. Påskynda digitala och djupteknologiska innovationer 17

2.2.3. Stärka biotekniken 19

2.3. De sammanhållningspolitiska fonderna **20**

2.3.1. Analys av användningen av STEP i sammanhållningspolitiken 22

2.3.2. Ansökningsomgångar inom ramen för sammanhållningspolitiska program 30

2.3.3. Utvalda projekt 30

2.4. Faciliteten för återhämtning och resiliens och InvestEU **31**

3. VERKTYG 3: Ökad synlighet för utmärkta projekt – STEP-stämpeln **31**

3.1. Kriterierna för stödberättigande **32**

3.2. Tilldelningen av STEP-stämpeln **32**

3.3. Fördelar med att erhålla en STEP-stämpel **33**

3.4. Nuläge **34**

4. VERKTYG 4: Underlätta tillgången till finansiering genom STEP-portalen **38**

4.1. STEP-portalen: en gemensam kontaktpunkt för projektsökande, offentliga myndigheter och investerare **38**

4.2. STEP som en gemensam kontaktpunkt för EU-finansiering **39**

5. Bidrag till långsiktiga mål för konkurrenskraften **42**

6. Slutsats **42**

Förteckning över förkortningar

Förkortning	Definition
AI	Artificiell intelligens
Efta	Europeiska frihandelsområdet
EIB	Europeiska investeringsbanken
Eruf	Europeiska regionala utvecklingsfonden
ESF+	Europeiska socialfonden+
FoI	Forskning och innovation
FRO	Fonden för en rättvis omställning
Nuts	Nomenklaturen för statistiska territoriella enheter
STEP	Europeisk plattform för strategisk teknik

Sammanfattning

Den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP) har **på mindre än ett år gett konkreta resultat**. STEP-förordningen trädde i kraft i mars 2024 och är en del av översynen på medellång sikt av den fleråriga budgetramen 2021–2027.

STEP:s mål är helt i linje med prioriteringarna i kommissionens nya mandat. STEP syftar till att säkerställa unionens suveränitet och säkerhet, minska de strategiska beroendeförhållandena och öka konkurrenskraften genom att stödja **utvecklingen och tillverkningen av kritisk teknik** – särskilt inom digital teknik och teknikintensiva innovationer, ren och resurseffektiv teknik och bioteknik – och stärka deras **respektive värdekedjor** och investera i den **kompetens som behövs för kvalitetsjobb** för den gröna och den digitala omställningen.

STEP är ingen fristående fond. STEP **integrerar och samordnar befintliga EU-fonder** genom att kombinera medel som förvaltas direkt av kommissionen och medel som förvaltas av medlemsstaterna och säkerställa att offentliga investeringar på ett effektivare sätt riktas mot kritiska industriella och tekniska prioriteringar.

Detta EU-initiativ är ett exempel på hur **EU-finansiering kan användas för att uppnå politiska prioriteringar och bidra till EU:s konkurrenskraft och resiliens**. STEP har potential att förändra, vilket illustreras genom dess unika ansats, användarcentrerade åtgärder och samordning inom elva befintliga EU-finansieringsprogram – trots att initiativet inte har någon särskild budget utöver de 1,5 miljarder euro i ytterligare finansiering som anslogs till STEP-relaterade åtgärder inom ramen för Europeiska försvarsfonden.

De viktigaste milstolparna under detta första verksamhetsår[1] var följande:

- **Fram till slutet av 2024** hade över **tio miljarder euro i finansiering samordnats inom de elva EU-program** som bidrar till STEP.
- De **första EU-ansökningsomgångarna för STEP** avslutades i **mars 2024** och följdes snabbt av **nationella ansökningsomgångar för STEP inom ramen för sammanhållningspolitiken från och med april och framåt**.
- **STEP-portalen** lanserades i **april 2024** och utgör en enda kontaktpunkt för sökande. Portalen uppdaterades med nya verktyg, inklusive en **resultattavla för projekt** och **en finansieringskarta**.
- **Vägledningen om STEP** offentliggjordes som ett meddelande från kommissionen[2] i **maj 2024** i enlighet med STEP-förordningen och är en praktisk vägledning för medlemsstaterna och projektansvariga för att säkerställa ett konsekvent och effektivt genomförande av finansieringsprogrammen.
- **I september 2024** inledde kommissionen en **undersökning om tillgång till EU-finansiering** för att samla in synpunkter från berörda parter kring förbättrad tillgång till finansiering.
- **I oktober 2024** genomfördes de första åtgärderna på fältet inom ramen för STEP då **tekniska tjänsteresor till medlemsstaterna** gjordes.

[1] https://ec.europa.eu/newsroom/budget/items/872570/.

[2] Kommissionens meddelande C(2024) 3209, *Vägledning om vissa bestämmelser i förordning (EU) 2024/795 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)*, 2024, som finns på https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

- De första **STEP-stämplarna** tilldelades projekt hösten 2024 och offentliggjordes via STEP-portalen i **december 2024**, vilket ökade synligheten och matchningspotentialen.

Under 2024 samordnades **över tio miljarder euro av EU:s medel med STEP**, där **4,6 miljarder euro** som styrdes av EU-kommissionen inom fem direktförvaltningsprogram kombinerades med **5,9 miljarder euro** som omfördelades av medlemsstater och regioner inom ramen för de sammanhållningspolitiska fonderna.

Fördelning av medel under direkt förvaltning i alla medlemsstater (4,6 miljarder euro) – *se avsnitt 2.2*.

- **Ren och resurseffektiv teknik: 4 miljarder euro** som öronmärkts[3] för minskade koldioxidutsläpp, industriell elektrifiering och ren tillverkning.
- **Digital teknik och teknikintensiva innovationer: 461 miljoner euro** som öronmärkts för AI, kvantdatorteknik, mikroelektronik och cybersäkerhet.
- **Bioteknik: 154 miljoner euro** som öronmärkts för medicinsk innovation, vaccinutveckling och läkemedelstillverkning.

Fördelning av sammanhållningspolitiska medel (5,9 miljarder euro) – *se avsnitt 2.3*.

- **5,9 miljarder euro** i godkända programändringar vad gäller de sammanhållningspolitiska fonderna fram till slutet av 2024 för att anpassa regionala utvecklingsfonder till STEP:s mål.
- **Ansökningsomgångar för STEP inleddes** i Tyskland och Danmark redan under 2024.
- **De första projektvalen visar på STEP:s räckvidd** – från grön vätgas och kvantsystem till finansiering av små och medelstora företag och produktion av rena batterier.

Kommissionen tilldelade STEP-stämplar (suveränitetsstämplar) till kvalitetsprojekt[4] – *se avsnitt 3*.

- **162 projekt med hög potential** i **23 EU-medlemsstater**, i syfte att öka deras synlighet och locka till sig ny finansiering.
- **STEP-stämplar marknadsförs via STEP-portalen**, där projekt kopplas samman med investerare och finansieringsmöjligheter från medlemsstaterna.
- Inom ramen för EU-program som t.ex. Horisont Europa och innovationsfonden har **STEP-stämplade projekt inletts inom en rad olika STEP-sektorer**, däribland inom ren och digital teknik samt bioteknik.

Stärkt tillgång till finansiering genom STEP-portalen (suveränitetsportalen)[5] – *se avsnitt 4*.

- Kommissionen lanserade en ny STEP-portal för att **integrera information om möjligheter till EU finansiering för alla STEP-program**.
- Lanserades i **april 2024**.

[3] Med öronmärkt avses det planerade budgetanslaget för ett visst program, en viss ansökningsomgång eller ett visst ämne.

[4] STEP-stämplarna kallas suveränitetsstämplar i STEP-förordningen.

[5] STEP-portalen kallas suveränitetsportalen i STEP-förordningen.

- Inkluderar STEP-stämplade projekt, nationella finansieringskartor och ett **interaktivt avsnitt om** finansiering för göra det lättare att navigera bland tillgängliga möjligheter till finansiering inom ramen för STEP.

Inledning

Denna **första årsrapport om den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)** ger en **samlad översikt över dess genomförande under 2024**[6], i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) 2024/795 (*STEP-förordningen*). I rapporten presenteras kvalitativ och kvantitativ information om framstegen mot STEP:s mål inom vart och ett av de program som anges i artikel 3, inklusive, i förekommande fall, stöd per medlemsstat. Även information om gränsöverskridande projekt läggs fram i rapporten. Detta ger en helhetsbild över STEP:s första resultat och bidrag till den europeiska konkurrenskraften.

Rapporten innehåller även följande:

- En fördelning av de totala utgifterna per program.
- En översikt över resultaten på grundval av relevanta programindikatorer.
- En analys av den geografiska och tekniska fördelningen av de projekt som tilldelats STEP-stämpeln (suveränitetsstämpeln).
- En översikt över hur STEP bidrar till unionens strategiska mål för att säkerställa långsiktig konkurrenskraft.

Under andra halvåret 2025 ska kommissionen offentliggöra en separat halvtidsutvärdering om STEP i enlighet med artikel 8 i STEP-förordningen.

1.1. STEP: Ett starkare ledarskap för EU på teknikområdet

STEP lanserades för att stärka EU:s industriella konkurrenskraft, minska de strategiska beroendeförhållandena och stödja utvecklingen och tillverkningen av kritisk teknik. I stället för att skapa en fristående fond **samordnar STEP elva befintliga EU-program**, detta är en ny ansats som möjliggör en snabbare och mer riktad användning av finansiella resurser inom digital teknik och teknikintensiva innovationer, ren och resurseffektiv teknik, bioteknik och de färdigheter som behövs för den gröna och den digitala omställningen.

Med STEP införs en mer **integrerad och flexibel investeringsram** genom att kombinera starkare samordning med medlemsstaterna med ökade incitament för medlemsstaterna att omdirigera EU-finansiering och förenklad och användarcentrerad tillgång till finansieringsmöjligheter via STEP-portalen och STEP-stämpeln – en kvalitetsstämpel för att öka synligheten och finansieringspotentialen för projekt med hög potential.

1.2. En samordnad strategi: fyra viktiga verktyg som styr genomförandet av STEP

Genomförandet av STEP-förordningen bygger på fyra operativa verktyg som även årsrapporten är strukturerad runt:

1. En ny organisation: ett **nätverk av nationella kontaktpunkter** och en **särskild grupp inom kommissionen** för att underlätta genomförandet av STEP genom elva EU-program på ett konsekvent sätt, till stöd för medlemsstaterna.

[6] Stoppdatumet för de presenterade uppgifterna är den 31 december 2024. Ansökningsomgångar som inleddes under 2024 och avslutades under 2025 beaktas därför inte i de totala beloppen i denna årsrapport.

2. Styrning av EU-finansiering: styra **befintliga EU-medel** mot sektorer och mål inom STEP.
3. STEP-stämpeln: en ny kvalitetsstämpel som kommissionen tilldelar **kvalitetsprojekt** som ligger över utvärderingströsklarna, vilket ökar deras möjligheter att säkra finansiering från STEP-programmen.
4. STEP-portalen: en onlineplattform som lanserats av kommissionen och som tillhandahåller en **tydligare och mer tillgänglig kontaktpunkt** för projektansvariga, investerare och offentliga myndigheter.

FIGUR 1: Översikt över de fyra operativa verktygen

Källa: Europeiska kommissionen.

1.3. Finansieringens omfattning och strategiskt fokus

Med STEP:s innovativa ansats **styrs EU-finansieringen genom elva befintliga EU-program** (se figur 2 nedan):

- Fem finansieringsprogram som förvaltas av kommissionen för den inre marknaden (Horisont Europa, innovationsfonden, Europeiska försvarsfonden, ett digitalt Europa och EU för hälsa).
- Fem fonder som får stöd genom nationella anslag som finansieras av EU, t.ex. Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning (FRO), Europeiska socialfonden+ (ESF+) och faciliteten för återhämtning och resiliens.
- Ett instrument (InvestEU) som genomförs med kommissionens partner, t.ex. Europeiska investeringsbanken (EIB).

FIGUR 2: Översikt över de elva STEP-programmen

(1) Resultatbaserat program som förvaltas av Europeiska kommissionen och genomförs av medlemsstaterna.
(2) Genomförs genom EIB-gruppen och andra genomförandepartner – utan att tilldela stämpeln.

Källa: Europeiska kommissionen.

1. VERKTYG 1: En ny organisation för att genomföra STEP

1.1. STEP-arbetsgruppen

Efter kommissionens förslag från juni 2023[7] om att inrätta STEP skapades en särskild STEP-arbetsgrupp med resurser som omfördelades från de avdelningar inom kommissionen som deltog i programmen inom STEP:s ansvarsområde.

STEP-arbetsgruppens huvudsyften är att

- underlätta och samordna genomförandet av STEP och
- bidra till utarbetandet av den framtida fleråriga budgetramen när det gäller konkurrenskraft.

Genomförandet av STEP i olika program med olika regler, tidsplaner och rättslig grund, och mellan medlemsstaterna, var en särskild operativ utmaning som **krävde stora samordnings- och förtydligandeinsatser**.

[7] COM(2023) 335 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52023PC0335.

1.2. STEP-nätverk

1.2.1. STEP-nätverket i Europeiska kommissionen

I linje med STEP:s övergripande karaktär inrättade STEP-arbetsgruppen ett **internt nätverk inom kommissionens generaldirektorat**, bestående av 14 avdelningar[8] som deltar i eller ansvarar för genomförandet av EU:s finansieringsprogram inom ramen för STEP. Nätverket träffades sju gånger under 2024 och hade regelbunden kontakt under året.

1.2.2. Nätverket av nationella STEP-kontaktpunkter

I enlighet med artikel 6 i STEP-förordningen utsåg **alla medlemsstater utom Tjeckien**[9] och Irland **sin respektive nationella STEP-kontaktpunkt under 2024**. Denna grupp av nationellt utsedda offentliga institutioner utgör nätverket av nationella STEP-kontaktpunkter och leds av generaldirektoratet för budgets direktör för intäkter och flerårig budgetram. Under 2024 träffades nätverket av nationella kontaktpunkter fyra gånger online och fysiskt. Medlemmarna delade med sig av sina erfarenheter medan kommissionen klargjorde STEP:s mål och informerade medlemsstaternas företrädare löpande om de STEP-stämplar som tilldelades projekt.

Kommissionen har utarbetat referensdokument för att underlätta genomförandet av STEP i medlemsstaterna, bland annat följande:

- Vägledning om genomförandet av STEP-förordningen.
- Broschyr för STEP:s nationella kontaktpunkter och förvaltningsmyndigheter.
- Tillkännagivande om ändring av planer för återhämtning och resiliens för att fördela resurser till STEP:s mål.
- Riktlinjer för statligt regionalstöd.
- Regionalstödskartor.
- Översikt över de ändringar av sammanhållningspolitikens program som antagits av kommissionen.

Dessutom genomförde **STEP-arbetsgruppen under 2024 tjänsteresor till Estland, Lettland, Litauen och Rumänien** där den träffade offentliga myndigheter, branschorganisationer, små och medelstora företag och nystartade företag samt finansiella intermediärer för att öka medvetenheten om STEP och främja STEP-incitament och fördelar för förvaltande myndigheter och andra potentiella berörda parter i dessa länder.

Genom STEP-förordningen inrättades **nätverket av nationella STEP-kontaktpunkter för EU:s medlemsstater**. STEP-arbetsgruppen samarbetade också med tredjeländer som har anslutit sig till de program som ligger till grund för STEP (t.ex. Horisont Europa), inklusive länder i Europeiska frihandelsområdet (Efta).

[8] Medlemmarna i detta nätverk är GD Budget, GD Klimatpolitik, GD Kommunikationsnät, GD Konkurrens, GD Försvarsindustri och rymdfrågor, GD Ekonomi och finans, GD Sysselsättning socialpolitik och inkludering, GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag, Hera, GD Regional- och stadspolitik, GD Forskning och innovation, GD Hälsa och livsmedelssäkerhet, arbetsgruppen för återhämtning och resiliens och generalsekretariatet.

[9] Den 6 februari 2025 utsåg Tjeckien en nationell STEP-kontaktpunkt.

1.3. Öka medvetenheten om STEP: en direkt linje med berörda parter inom forskning och industri

I syfte att identifiera behoven hos potentiella stödmottagare av EU-stöd **höll STEP-arbetsgruppen omfattande samråd** med berörda parter inom forskning och industri under hela 2024**.**

Med utgångspunkt i befintliga nätverk och kanaler som särskilt förvaltas av GD Inre marknaden[10] (t.ex. industriforumet, Enterprise Europe Network, den europeiska plattformen för klustersamarbete) och sektoriella intresseorganisationer som förtecknas i EU:s öppenhetsregister träffade STEP-arbetsgruppen främst berörda parter inom industrin, men även offentliga institutioner som EU:s regionala kontor, kunskaps- och innovationsgrupperna vid Europeiska institutet för innovation och teknik, nätverk av regioner, investerare och andra aktörer. Ungefär hälften av de berörda parter som arbetsgruppen träffade under 2024 är verksamma inom mer än en STEP-sektor men sektorn för ren teknik har en stark representation.

STEP-arbetsgruppen inledde en dialog med **EU-omfattande enheter och deltog i evenemang** (t.ex. EuroChambres, som företräder alla EU:s handelskammare, Hannover Messe[11], möten med företrädare för små och medelstora företag från medlemsstaterna och den församling för små och medelstora företag som anordnades av det ungerska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd) samt förde samtal med specifika medlemsstater. Nedan följer de viktigaste delarna i återkopplingen om tillgång till EU-finansiering:

- **Reglerings**- och strukturfrågor (höga energi- och arbetskostnader, lika villkor för statligt stöd, fördelning mellan EU-finansiering och nationell finansiering/investeringsstöd).
- Svårigheter att **navigera bland och få tillgång till** EU-finansiering.
- Brister i finansieringen under hela **innovationscykeln** (brist på stöd för högre tekniska mognadsgrader, inget fokus på säljbarhet för forskning som får stöd).
- Behov av en mer **långsiktig strategi** (den fleråriga budgetramens tidshorisont är för kort för industrins långsiktiga stabilitet).
- **EU kontra internationell** attraktionskraft för industrin.

2. VERKTYG 2: Anpassning av EU-finansiering för strategisk teknik

2.1. Förtydligande av STEP:s tillämpningsområde och mål

I enlighet med artikel 2.7 i STEP-förordningen gav medlagstiftarna kommissionen i uppdrag att utfärda en vägledning om vissa bestämmelser i STEP. Som svar på detta antog kommissionen den 13 maj ett

[10] Generaldirektoratet för inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag.

[11] Hannover Messe är en av världens största industrihandelsmässor som årligen hålls i Tyskland där innovationer inom automatisering, energi, digitalisering och avancerad tillverkningsteknik visas upp.

meddelande i form av en **vägledning**[12] för att säkerställa ett konsekvent och effektivt genomförande av finansieringsprogrammen.

Vägledningen har tre syften:

- **Klargöra STEP-målen:** I vägledningen beskrivs de mål som ligger till grund för STEP-förordningen (artikel 2) genom att nyckelbegrepp, till exempel värdekedjor och tillhörande tjänster, klargörs.
- **Ange de sektorer som får stöd:** Den behandlar mer utförligt de tre sektorer som prioriteras av STEP, dvs. digital teknik/teknikintensiva innovationer, ren och resurseffektiv teknik, bioteknik och relevanta färdigheter, tillsammans med en vägledande och icke uttömmande förteckning över teknik som skulle kunna stödjas.
- **Utöka villkoren för att en teknisk sektor ska anses vara kritisk:** I meddelandet förklaras de villkor som tekniken måste uppfylla för att betraktas som kritisk, med fokus på unionsaspekten och inremarknadsaspekten.

I vägledningen behandlas det **första STEP-villkoret** om **innovation**. Det förklaras att STEP-stödet bör fokusera på banbrytande innovation och att kritisk teknik bör tillföra en innovativ, framväxande och/eller spetsvetenskaplig komponent och tillföra minst två av dessa tre komponenter. Dessutom bör en kritisk teknik uppvisa betydande ekonomisk potential med de största spridningseffekterna i andra medlemsstater, vilket kan öka den ekonomiska potentialen på den inre marknaden. Grundforskning och användning omfattas inte av STEP, vars fokus ligger på utveckling och tillverkning.

Den tar också upp det **andra STEP-villkoret** om **att minska eller förhindra unionens strategiska beroendeförhållanden**. Där förklaras att sådana beroendeförhållanden kan erkännas i EU:s strategiska dokument eller identifieras när beroendet av leverantörer från tredjeländer är betydande. Den beskriver dessutom fem bedömningsfaktorer för att vägleda finansieringsmyndigheterna i fastställandet av en tekniks bidrag till att minska eller förebygga strategiska beroendeförhållanden.

Vägledningen har spelat en viktig roll för att stödja **kommissionens avdelningar, de nationella kontaktpunkterna för STEP och de förvaltande myndigheterna** när det gäller att säkerställa ett **konsekvent genomförande** av de elva STEP-programmen – varav vissa förvaltas direkt av kommissionen, andra genom delad förvaltning mellan kommissionen och medlemsstaterna. Denna samstämmighet garanterade att kvalitetsprojekt prioriterades och att kritisk teknik fick nödvändigt stöd.

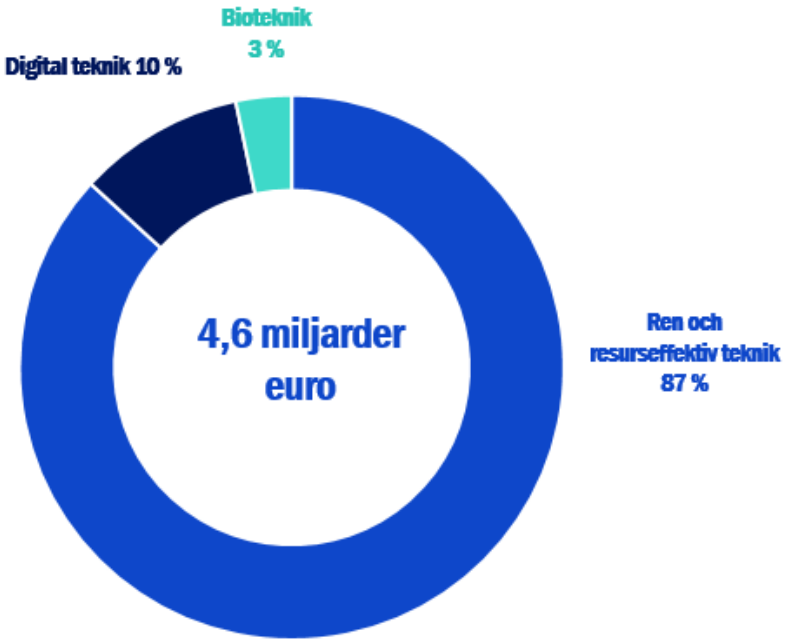
STEP ingår i befintliga EU-program med sina egna rättsliga grunder och allmännare mål. Bland dessa fick endast Europeiska försvarsfonden en särskild budgetförstärkning inom ramen för STEP.

2.2. Program med direkt förvaltning

Kommissionen anslår EU-medel genom STEP-programmen som den direkt förvaltar för att **stödja STEP-målen i hela unionen och den inre marknaden** – trots att STEP antas halvvägs genom perioden för den fleråriga budgetramen och att varje program har flera politiska mål utöver STEP:s mål.

[12] Kommissionens meddelande C/2024/3209 *Vägledning om vissa bestämmelser i förordning (EU) 2024/795 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)*, 2024, som finns på https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

FIGUR 3: Sektorfördelning av de resurser som öronmärkts för STEP 2024 (i %)

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

År 2024 avslutades[13] ansökningsomgångarna inom ramen för samtliga fem STEP-relevanta program med direkt förvaltning inom de tre STEP-sektorerna: innovationsfonden[14], Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa, EU för hälsa och Europeiska försvarsfonden – med en budgetförstärkning på 1,5 miljarder euro för STEP-åtgärder specifikt för Europeiska försvarsfonden.

Sammanlagt uppgick den **ursprungliga budgeten** till **4,6 miljarder euro** till stöd för STEP-relevant teknik 2024[15], varav det allra mesta gick till ren och resurseffektiv teknik inom ramen för innovationsfonden. Under 2024 var en ansökningsomgång särskilt inriktad på utveckling av kompetens och färdigheter inom de sektorer som är relevanta för STEP: *specialiserade utbildningsprogram inom viktiga kapacitetsområden* inom ramen för programmet för ett digitalt Europa. Dessutom syftade två av Europeiska försvarsfondens ämnen till att utveckla försvarsprodukter som bidrar till att åtgärda bristen på arbetskraft och kompetens som är avgörande för den berörda tekniken.

Inom ramen för Horisont Europa inledde dessutom Europeiska innovationsrådet (EIC) i november 2024 en första ansökningsomgång någonsin för STEP Scale-Up, med en budget på 300 miljoner euro 2025 (med upp till 30 miljoner euro per projekt) och en beräknad tillväxt på 900 miljoner euro under perioden 2025–2027 (inklusive 2025 års budget). Dessutom inleddes fem ansökningsomgångar för att ta itu med STEP-relevanta utmaningar med en total budget på 250 miljoner euro. STEP-stämplar kommer att tilldelas både inom ramen för ansökningsomgången STEP Scale-Up och de ansökningsomgångar som rör STEP-relevanta utmaningar för projekt som klarar utvärderingströsklarna. Detta beaktas dock inte för de totala finansieringsbeloppen för 2024 som redovisas i denna årsrapport, eftersom ansökningsomgångarna inte avslutades det året.

[13] Tillämpningsområdet för STEP:s årsrapport för 2024 omfattar uteslutande de STEP-relevanta ansökningsomgångar vars tidsfrist för inlämning var före den 31 december 2024.

[14] Innovationsfonden finansieras genom intäkterna från utsläppshandelssystemet.

[15] Ansökningsomgångar som inleddes 2024 med avslutning 2025 beaktas därför inte i denna årsrapport.

TABELL 1: Sammanfattning av de STEP-relevanta ansökningsomgångarna 2024 inom de tre STEP-sektorerna gällande STEP-relevanta program inom direkt förvaltning (i miljoner euro)

Sektor	Program	Ämne för ansökningsomgången	Budget (i miljoner euro)	Öppnar	Stänger
Ren och resurseffektiv teknik	**Innovationsfonden**	Allmän utfasning av fossila bränslen – storskaliga projekt	1 700	Nov -23	Apr -24
		Allmän utfasning av fossila bränslen – medelstora projekt	500	Nov -23	Apr -24
		Allmän utfasning av fossila bränslen – småskaliga projekt	200	Nov -23	Apr -24
		Tillverkning med ren teknik	1 400	Nov -23	Apr -24
		Pilotprojekt	200	Nov -23	Apr -24
	Europeiska försvarsfonden	Energioberoende och energieffektiva system för militärförläggningar	40	Jun -24	Nov -24
Totalt ren teknik			**4 040**		
Digital teknik	**Horisont Europa**	Kvantrymdgravimetri fas B-studie och teknisk mognad	14	Nov -23	Apr -24
		Rymdteknik för europeiskt oberoende och konkurrenskraft	20	Nov -23	Apr -24
	Programmet för ett digitalt Europa	Tillhandahållande av en högpresterande europeisk grundmodell med öppen källkod för finjustering	25	Feb -24	Maj -24
		Referensutbyggnad av europeiska molnbaserade tjänster (utveckling inom industriell IoT Edge och Telco Edge)	30	Feb -24	Maj -24
		Specialiserade utbildningsprogram inom viktiga kapacitetsområden	55	Jul -24	Nov -24
	Europeiska försvarsfonden	System för obemannade samverkande stridsflygplan (U-CCA)	15	Jun -24	Nov -24
		Säker och adaptiv undervattenskommunikation för meddelandeöverföring	24	Jun -24	Nov -24
		Metoder för att överbrygga verklighetsklyftor	15	Jun -24	Nov -24
		Elektroniska komponenter	25	Jun -24	Nov -24
		Kvantteknik	24	Jun -24	Nov -24
		AI-baserad multifunktionell apertur och transceiver	45	Jun -24	Nov -24

		Flerdimensionell kommunikationsstandard för försvaret	25	Jun -24	Nov -24
		Små förbättrade europeiska obemannade luftfartygssystem	11	Jun -24	Nov -24
		Nästa generations kooperativa cyberrange	48	Jun -24	Nov -24
		Säker vågform för satellitkommunikation	25	Jun -24	Nov -24
		Multifunktionella obemannade marksystem	50	Jun -24	Nov -24
		Simulering och utbildning för medicinska nödsituationer	10	Jun -24	Nov -24
Totalt digital teknik	**461**				
Bioteknik	**EU för hälsa**	European Vaccines Development Hub (EVH)	102	Maj -24	Sept -24
		Ansökningsomgångar till stöd för utvecklingen av nya antivirala medel	10	Maj -24	Sept -24
		Ansökningsomgångar till stöd för innovativa tillverkningstekniker och tillverkningsprocesser i unionen för läkemedelsproduktion	17	Maj -24	Sept -24
	Europeiska försvarsfonden	Alliansen för försvarsmedicinska motåtgärder – forskningsåtgärder	15		
		Alliansen för försvarsmedicinska motåtgärder – utvecklingsåtgärder	10		
Totalt bioteknik	**154**				
Totalsumma			**4 655**		

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

I slutet av 2024[16] hade ansökningarna om ämnena för Europeiska försvarsfonden och ett digitalt Europa[17] ännu inte utvärderats. Alla andra ämnen har utvärderats, vilket har resulterat i **4,9 miljarder euro[18] i beviljad finansiering**.

Följande avsnitt innehåller en detaljerad fördelning av STEP:s inverkan på de tre tekniksektorerna inom STEP, inklusive i EU:s medlemsstater och regioner. Den regionala analysen följer **Nuts 2-statistiken** (Nuts 2024, Eurostat).

2.2.1. Driva ren innovation

Övergången till **ren och resurseffektiv teknik** står i centrum för EU:s industri- och klimatstrategi, som ligger till grund för EU:s insatser för att uppnå klimatneutralitet senast 2050 inom ramen för den europeiska gröna given. Den återspeglades mer nyligen i EU:s giv för en ren industri[19].

I STEP-förordningen erkändes denna sektor som en strategisk prioritering, i linje med förordningen om nettonollindustrin[20], som syftar till att utöka tillverkningen av viktig ren teknik inom Europa för att säkerställa teknisk suveränitet och minska beroendet av externa leverantörer. Med andra ord är investeringar i denna teknik avgörande inte bara för att minska utsläppen utan också för att stärka industrins konkurrenskraft och säkerställa EU:s energioberoende.

Ren och resurseffektiv teknik omfattar ett brett spektrum av innovationer, från **förnybar teknik till hållbara bränslen, avskiljning av koldioxid och teknik för minskade koldioxidutsläpp**[21].

Innovationsfonden, som finansieras av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS), har varit den överlägset största bidragsgivaren till STEP-målen bland de program som förvaltas direkt av kommissionen. Den första STEP-anpassade ansökningsomgången inom ramen för innovationsfonden avslutades i april 2024. Den öronmärkte en betydande budget på fyra miljarder euro för att stödja framsteg inom ren teknik.

Ansökningsomgångarna var indelade i fem ämnen på grundval av kapitalutgifternas krav och den tekniska inriktningen, och omfattade områden som allmän utfasning av fossila bränslen, tillverkning av ren teknik och pilotprojekt. I likhet med alla innovationsfondens ansökningsomgångar utvärderades projekten på grundval av potentialen för minskning av växthusgaser, innovationsnivå, mognad, reproducerbarhet och kostnadseffektivitet – vilket säkerställde en rigorös urvalsprocess.

Betydande ekonomiskt stöd anslogs till projekt som valts ut för finansiering inom ramen för dessa ansökningsomgångar. Sammanlagt **valdes 85 projekt ut i förväg för ett totalt beviljat finansiellt**

---

[16] Årsrapporten för 2024 omfattar de ansökningsomgångar som avslutats senast den 31 december 2024, oavsett om resultaten hade tillkännagivits vid årets slut.

[17] I mars 2025 slutfördes utvärderingen för de tre temana inom ramen för programmet för ett digitalt Europa och 17 STEP-stämplar tilldelades. De kommer att rapporteras i årsrapporten för 2025.

[18] Detta belopp motsvarar det totala belopp som tilldelats de projekt som valts ut för finansiering från innovationsfonden, Horisont Europa och EU för hälsa. Beloppet kan justeras efter undertecknandet av bidragsöverenskommelserna, vilket kan innebära en ändring av enskilda bidrag, och det kan inte stämmas av mot de 4,6 miljarder euro i det inledande stycket som avser den budget som anslagits (jämfört med beviljad finansiering) inom ramen för de STEP-ansökningsomgångar som avslutades under 2024 inom ramen för samtliga fem direkt förvaltade program inom STEP:s ansvarsområde.

[19] Kommissionens meddelande COM(2025) 85 *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet*, 2025, tillgänglig på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:52025DC0085.

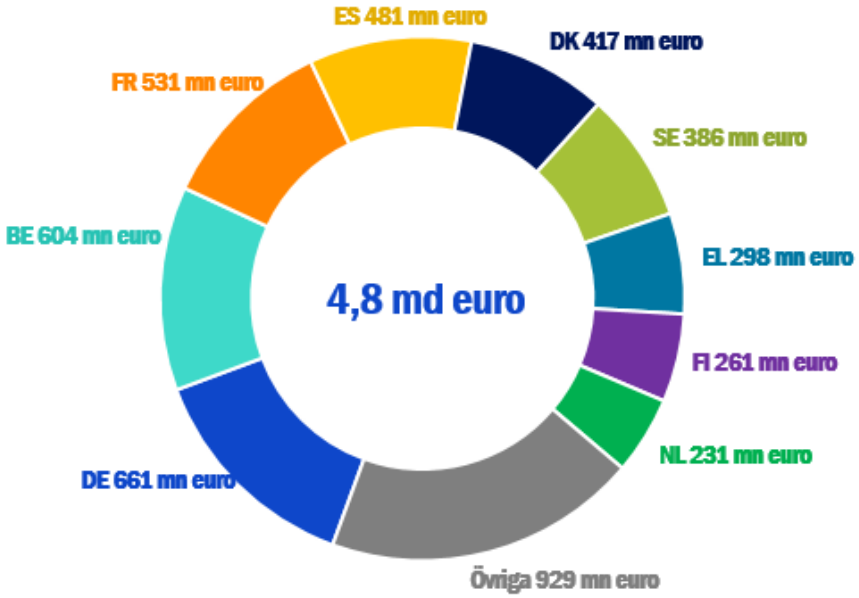
[20] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724, som finns på https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.

[21] En detaljerad men icke uttömmande förteckning över teknik som omfattas av STEP-förordningen finns i kommissionens meddelande C/2024/3248, *Vägledning om vissa bestämmelser i förordning (EU) 2024/795 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)*, 2024, som finns på https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

stöd på 4,8 miljarder euro[22], med bidrag som täcker upp till 60 % av både kapitalutgifterna och driftskostnaderna i projektens finansieringsunderskott, vilket ger tillräckligt utrymme för att andra finansiella resurser täcker den icke finansierade delen av de stödberättigande kostnaderna. Bland dessa projekt återfinns bland andra utvecklingen av en teknik som är den första i sitt slag för att producera kemikalier och byggstenar från biomassaavfall (L1X) i Slovakien, den första storskaliga underjordiska tanken för värmeenergilagring på 20 megawatt (ScaleUp) i Österrike och en permanent underjordisk lagring av koldioxid (Greensand Future) i Danmark[23].

Tre gränsöverskridande initiativ med flera stödmottagare beviljades också finansiering på sammanlagt 150,6 miljoner euro. Ett sådant exempel är Energy Observer 2, ett projekt som pågår mellan Frankrike och Nederländerna för utveckling, konstruktion och drift av världens första lastfartyg för flytande vätgas.

FIGUR 4: Geografisk uppdelning av de bidrag som tilldelats inom sektorn för ren teknik 2024 genom EU-finansieringsprogram som är relevanta för STEP

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

Enheter som är etablerade i Tyskland och Belgien var de överlägset största mottagarna av STEP-relaterade bidrag inom denna sektor och fick 661 respektive 604 miljoner euro. De följdes av Frankrike (530 miljoner euro), Spanien (480 miljoner euro) och Danmark (417 miljoner euro)[24].

2.2.2. Påskynda digitala och djupteknologiska innovationer

Digital teknik och teknikintensiva innovationer spelar en avgörande roll för att främja Europas tekniska suveränitet och digitala resiliens. Denna sektor omfattar ett brett spektrum av spetsinnovationer,

[22] Dessa siffror visar en ögonblicksbild av resultaten från de relevanta ansökningsomgångarna. Undertecknandet av bidragsöverenskommelserna mellan de projektansvariga och kommissionen kan leda till justeringar av både antalet projekt som beviljas bidrag och de enskilda bidragen.

[23] Mer information om ett utvalt antal tilldelade projekt finns på https://strategic-technologies.europa.eu/step-documents_sv.

[24] Inom ramen för innovationsfondens STEP-stämplar, för projekt med flera stödmottagare som är belägna i mer än en region, beräknas storleken på det ekonomiska bidrag som beviljas den specifika regionen/medlemsstaten genom att det totala bidraget till projektet fördelas jämnt mellan de olika platserna.

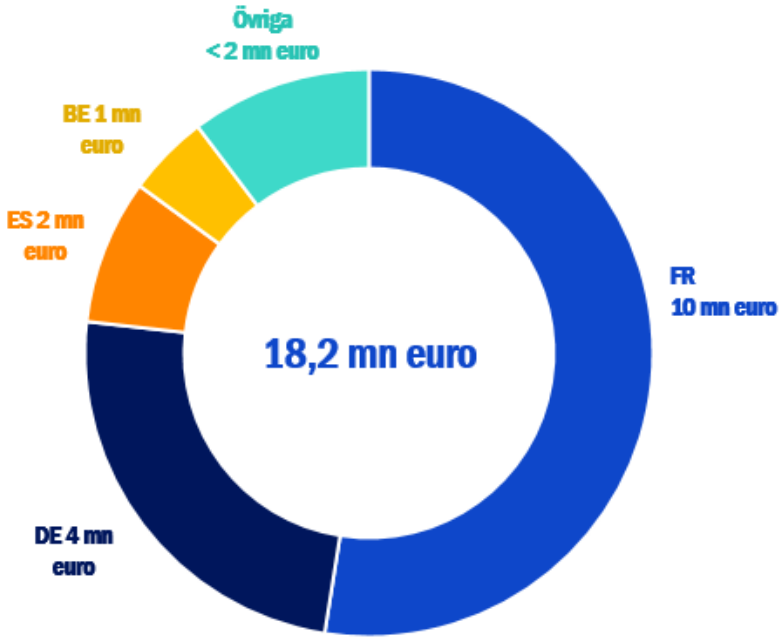
däribland **avancerad databehandling, artificiell intelligens (AI), cybersäkerhet, mikroelektronik och kvantteknik** [25] – som alla är grundläggande för EU:s policyprogram för det digitala decenniet 2030[26], som syftar till att stärka Europas digitala infrastruktur, färdigheter och tekniska ledarskap.

Med tanke på den strategiska betydelsen av denna teknik kanaliserades STEP:s stöd 2024 genom två ämnen inom Horisont Europa, tre ämnen inom programmet för ett digitalt Europa och tolv ämnen inom ramen för Europeiska försvarsfonden. Sammanlagt **öronmärktes** en budget på **461 miljoner euro** för STEP-relevanta åtgärder inom sektorn för digital teknik 2024.

Vid utgången av 2024 valdes sex projekt ut för finansiering inom ramen för de ovannämnda ansökningsomgångarna inom Horisont Europa[27] och beviljades ett bidrag som täckte 100 % av deras stödberättigande kostnader. Utvärderingen av ansökningarna till programmet för ett digitalt Europa och Europeiska försvarsfonden pågår fortfarande.

Sammanlagt 18,2 miljoner euro anslogs till dessa projekt inom ramen för STEP-märkta ämnen inom den andra pelaren i Horisont Europa, kluster 4 – Digitala frågor, industri och rymden. Alla dessa projekt främjades av gränsöverskridande konsortier som var etablerade i EU:s medlemsstater – även Norge och Island var stödberättigade.

FIGUR 5: Geografisk uppdelning av de bidrag som tilldelats inom sektorn för digital teknik 2024 genom EU-finansieringsprogram som är relevanta för STEP

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

[25] En detaljerad men icke uttömmande förteckning över teknik som omfattas av STEP-förordningen finns i kommissionens meddelande C/2024/3209, *Vägledning om vissa bestämmelser i förordning (EU) 2024/795 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)*, 2024, som finns på https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

[26] Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 av den 14 december 2022 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030.

[27] I slutet av 2024 valdes de sex projekten ut för finansiering under ämnet rymdteknik för europeiskt oberoende och konkurrenskraft. Tilldelningen av ett bidrag för det projekt som valdes ut inom ramen för det andra ämnet sköts upp på grund av att en viktig partner i konsortiet drog sig ur. Undertecknande av bidrag för det projekt som valts ut inom detta andra ämne/denna andra ansökningsomgång förväntas under andra kvartalet 2025.

På nationell nivå visade sig enheter från Frankrike och Tyskland vara de främsta mottagarna av STEP-relaterade bidrag på detta område med 9,6 miljoner respektive 4,4 miljoner euro. De följdes av Spanien (1,5 miljoner euro) och Belgien (0,8 miljoner euro)[28].

Ett exempel på ett sådant projekt är PUMA som är ett samarbete mellan franska, tyska och italienska initiativtagare. Genom projektet behandlas EU:s strategiska beroendeförhållande av mikroelektronik för rymdtillämpningar och SPACELINK och enheter från Grekland, Tyskland, Frankrike och Belgien kommer att samarbeta för att utveckla komponenter för optisk kommunikation av rymdklass[29].

2.2.3. Stärka biotekniken

Bioteknik spelar en avgörande roll för att främja medicinsk innovation, stärka hälsoresiliensen och främja Europas strategiska oberoende när det gäller kritiska medicinska förnödenheter. Denna sektor omfattar ett brett spektrum av banbrytande områden, inklusive **genomik och farmakogenomik, DNA-syntes, cell- och vävnadsteknik, bioinformatik och nanobioteknik**. STEP:s fokus på bioteknik syftar till att påskynda innovation, garantera försörjningstrygghet och stärka Europas konkurrenskraft inom biovetenskap.

STEP:s stöd till bioteknik förverkligades 2024 genom tre särskilda STEP-relevanta ämnen inom **programmet EU för hälsa** och två inom ramen för **Europeiska försvarsfonden**. Dessa ämnen öronmärkte en budget på mer än **150 miljoner euro** för att stödja projekt som inriktas på utveckling av antivirala läkemedel, vaccinproduktion, tillverkning av viktiga läkemedel samt försvarsmedicinska motåtgärder. Dessa investeringar syftar till att öka Europas beredskap för framtida hälsokriser, minska beroendet av externa leverantörer och driva på nästa generations biomedicinska genombrott.

I slutet av 2024 utvärderades endast bidragen till ämnena inom EU för hälsa och resultaten meddelades med totalt omkring **130 miljoner euro** som tilldelats inom ramen för de ansökningsomgångar som är relevanta för STEP. Sju projekt beviljades ett bidrag som omfattade mellan 60 % och 80 % av deras stödberättigande kostnader. Fyra av de projekt som får stöd är initiativ med flera stödmottagare och tre genomförs av konsortier i olika länder – enheter från associerade tredjeländer[30] är också stödberättigade. Dessa omfattar utvecklingen i Portugal av en kontinuerlig process för farmaceutisk spraytorkning som kommer att öka effektiviteten, skalbarheten och flexibiliteten i läkemedelstillverkningen i EU (PharmSD 3.0) och en plattform för AI- och robotdriven läkemedelstillverkning i samarbete mellan enheter som är etablerade i Finland, Sverige, Frankrike, Estland och Tyskland (RoboPharma)[31].

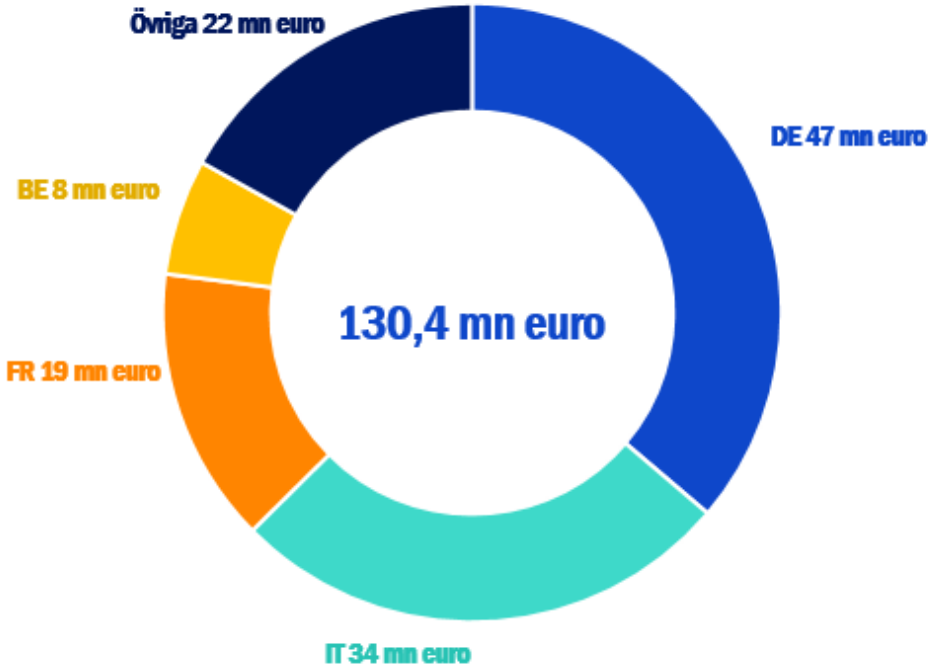
[28] För projekt som är belägna på flera platser beräknas det ekonomiska bidrag som beviljas den specifika regionen/medlemsstaten på grundval av det ekonomiska bidrag som beviljas den eller de enheter som är etablerade där.

[29] Mer information om ett utvalt antal tilldelade projekt finns på https://strategic-technologies.europa.eu/step-documents_sv.

[30] Se förteckningen över deltagande länder i programmet EU för hälsa.

[31] Mer information om ett utvalt antal tilldelade projekt finns på https://strategic-technologies.europa.eu/step-documents_sv.

FIGUR 6: Geografisk uppdelning av de bidrag som tilldelats inom sektorn för bioteknik 2024 genom EU-finansieringsprogram som är relevanta för STEP

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

Enheter från Tyskland och Italien blev de största stödmottagarna och tilldelades 47 respektive 34 miljoner euro. Därefter kom Frankrike med 19 miljoner euro i bidrag[32].

2.3. De sammanhållningspolitiska fonderna

Sammanhållningspolitiken har visat sig vara en av de främsta bidragande faktorerna till att uppnå STEP-målen och stärka den europeiska ekonomins konkurrenskraft och resiliens. De huvudsakliga flexibilitetsmöjligheter och incitament som infördes genom STEP för sammanhållningspolitiken omfattade möjligheten att finansiera produktiva investeringar i andra företag än små och medelstora företag inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfondens STEP-specifika prioriteringar, **högre medfinansieringsgrader på upp till 100 % för STEP-specifika prioriteringar** och **30 % av anslaget till STEP-prioriteringar som betalas av EU:s budget som en förfinansiering på 30 % i engångsbelopp**.

För att tillmötesgå medlemsstaternas starka intresse anordnade Europeiska kommissionen i april 2024, strax efter det att STEP-förordningen trätt i kraft, ett tekniskt seminarium[33], huvudsakligen avsett för förvaltande myndigheter för sammanhållningspolitiska fonder, för att klargöra hur STEP bör genomföras inom ramen för de sammanhållningspolitiska programmen och för att ge vägledning om STEP:s omfattning.

[32] För projekt som är belägna på flera platser beräknas det ekonomiska bidrag som beviljas den specifika regionen/medlemsstaten på grundval av det ekonomiska bidrag som beviljas den eller de enheter som är etablerade där.

[33] Inforegio – Tekniska seminarier 2021–2027, finns på https://ec.europa.eu/regional_policy/2021-2027/technical-seminars/step_en.

Kommissionen mottog den **första vågen av ansökningar om programändringar fram till den 31 augusti 2024** och anslog medel till STEP:s investeringar före halvtidsöversynen av de sammanhållningspolitiska fonderna. Sedan dess pågår ytterligare informella samråd med ett antal medlemsstater, vilket leder till formella begäranden om programändringar.

Fram till slutet av december 2024 **lämnade sex medlemsstater in 41 STEP-ändringar** för kommissionens godkännande, som uppgick till **6,4 miljarder euro i sammanhållningspolitiska fonder**. Ytterligare ändringar förväntas under 2025.

Uppdelningen är följande:

- 4,8 miljarder euro från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf).
- 838 miljoner euro inom ramen för Europeiska socialfonden+ (ESF+).
- 764 miljoner euro från Fonden för en rättvis omställning (FRO).

2.3.1. Analys av användningen av STEP i sammanhållningspolitiken

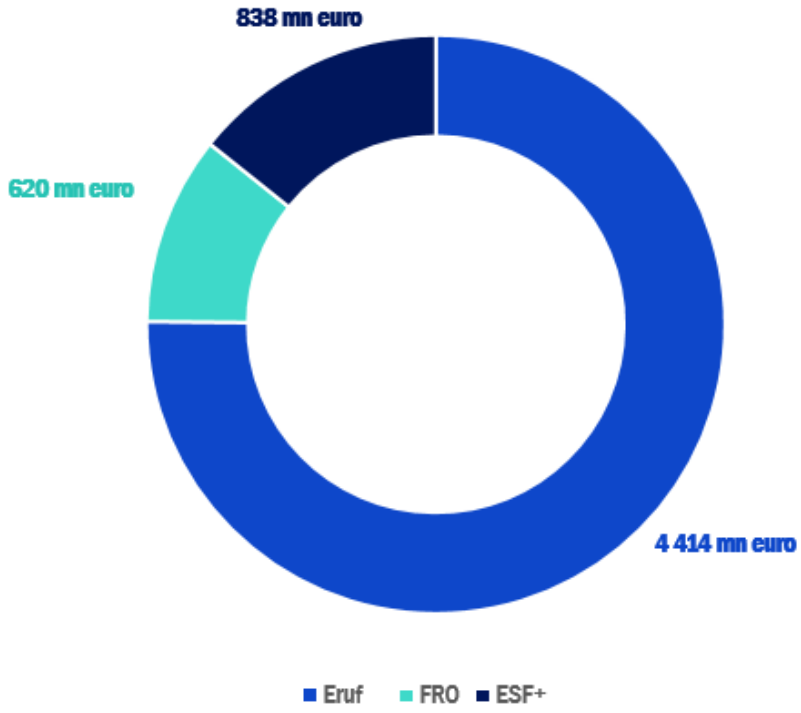
Fram till den 31 december 2024 godkände Europeiska kommissionen 29 STEP-ändringsförslag på nästan 5,9 miljarder euro i sex medlemsstater (*se tabell 2 och figur 7 nedan*).

TABELL 2: Översikt över finansieringsanslag 2024 (i miljoner euro)

Medlemsstat	Namn	Eruf (mn euro)	FRO (mn euro)	ESF+ (mn euro)	Totalt (mn euro)
DE	Flerfondsprogrammet Eruf/FRO Nordrhein-Westfalen 2021–2027	200,20	301,60		501,8
DE	Eruf 2021–2027 Baden-Württemberg	62,22			62,2
DK	Grön teknik och färdigheter för en rättvis omställning		52,30		52,3
ES	Programmet Katalonien Eruf 2021–2027	113,51			113,5
DE	Programmet Eruf 2021–2027 Bayern	104,54			104,5
DE	Eruf 2021–2027 Schleswig-Holstein	47,00			47,0
IT	RP Lazio Eruf 2021–2027	109,04			109,0
IT	Sicilien Eruf 2021–2027	615,20			615,2
IT	RP Sardinien Eruf 2021–2027	166,01			166,0
ES	Programmet Kantabrien Eruf 2021–2027	15,53			15,5
IT	RP Lombardiet Eruf 2021–2027	120,00			120,0
FR	Hauts de France Eruf-ESF+-FRO 2021–2027			34,87	34,9
IT	RP Kampanien Eruf 2021–2027	581,14			581,1
DE	Eruf 2021–2027 Mecklenburg-Vorpommern	138,69			138,7
ES	Community of Madrid Eruf 2021–2027	72,67			72,7
IT	RP Kalabrien Eruf ESF+ 2021–2027	264,45			264,5
IT	RP Puglia Eruf ESF+ 2021–2027	471,53			471,5
ES	Programmet Aragonien Eruf 2021–2027	23,44			23,4
RO	Hälsa	351,77		114,44	466,2
IT	RP Emilia-Romagna Eruf 2021–2027	61,46			61,5
IT	NP Forskning, innovation och konkurrenskraft för den gröna och den digitala omställningen 2021–2027	558,46			558,5
IT	RP Umbrien Eruf 2021–2027	31,42			31,4
RO	Smart tillväxt, digitalisering och finansiella instrument	271,01			271,0
RO	Rättvis omställning		266,33		266,3
FR	Programme régional Île-de-France et bassin de la Seine Eruf-ESF+ 2021–2027	35,19		12,48	47,7
DE	Bayern – ESF+			36,92	36,9
ES	Kantabrien – ESF+			3,17	3,2
ES	Madrid – ESF+			63,82	63,8
RO	Utbildning och sysselsättning – RO – ESF+			572,63	572,6
Totalt	**29**	**4 414,5**	**620,2**	**838,3**	**5 873,0**

Källa: Rapportering från medlemsstaterna.

FIGUR 7: Totala STEP-anslag i antagna program 2024 (i miljoner euro)

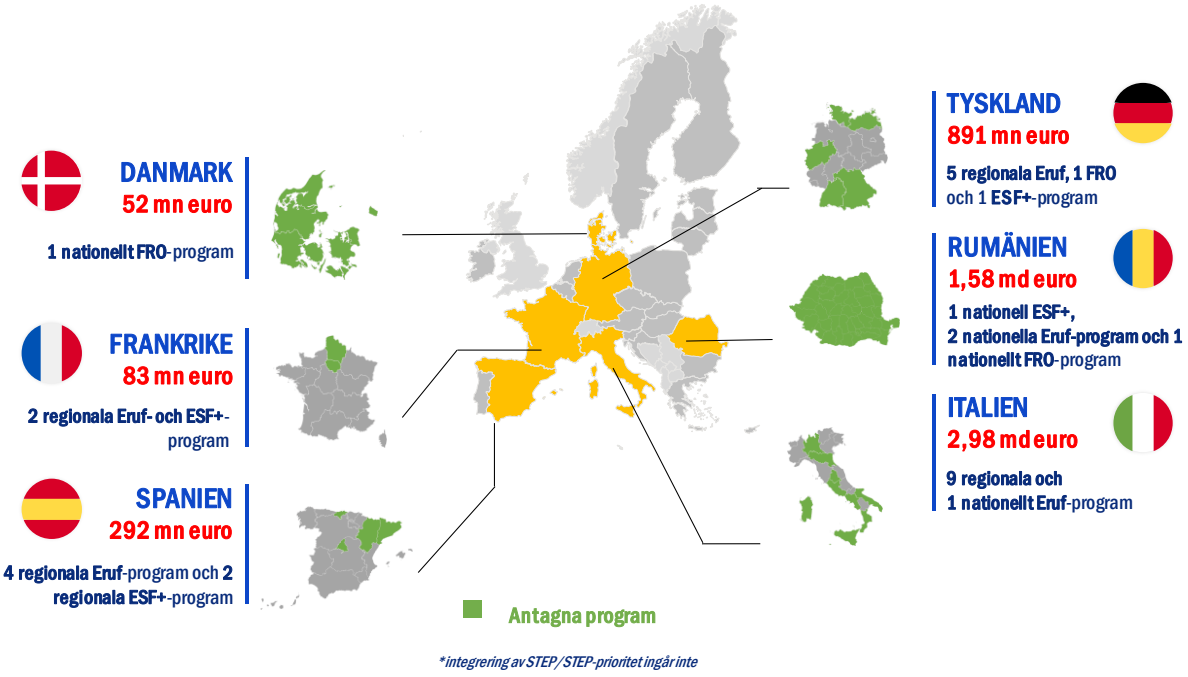

Källa: Rapportering från medlemsstaterna.

Geografisk fördelning av STEP:s investeringar

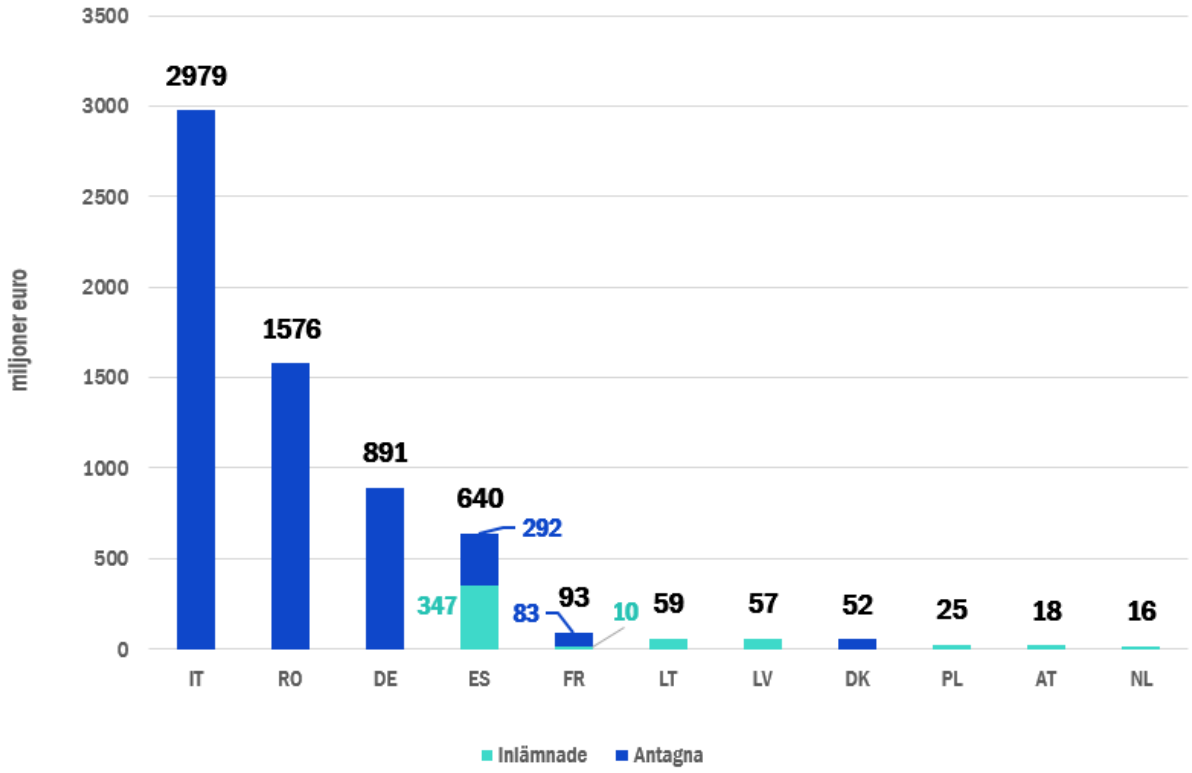
De flesta STEP-relevanta investeringar föreslogs av de regionala programmen i Frankrike, Tyskland, Italien och Spanien (se figur nedan) – som representerar 23 av de 29 antagna programmen, med anslag från STEP till ett värde av 3,7 miljarder euro (3,23 miljarder euro från Eruf, 151 miljoner euro från ESF+ och 302 miljoner euro från FRO). De återstående sex nationella programmen innehöll ändringar till ett värde av 2,2 miljarder euro (1,18 miljarder euro från Eruf, 687 miljoner euro från ESF+ och 319 miljoner euro från FRO).

FIGUR 8: Antagna programs geografiska läge 2024

Källa: Rapportering från medlemsstaterna.

FIGUR 9: Finansieringsvolym för STEP-ändringar per medlemsstat 2024 (inlämnade jämfört med antagna, fallande efter belopp)[34] (i miljoner euro)

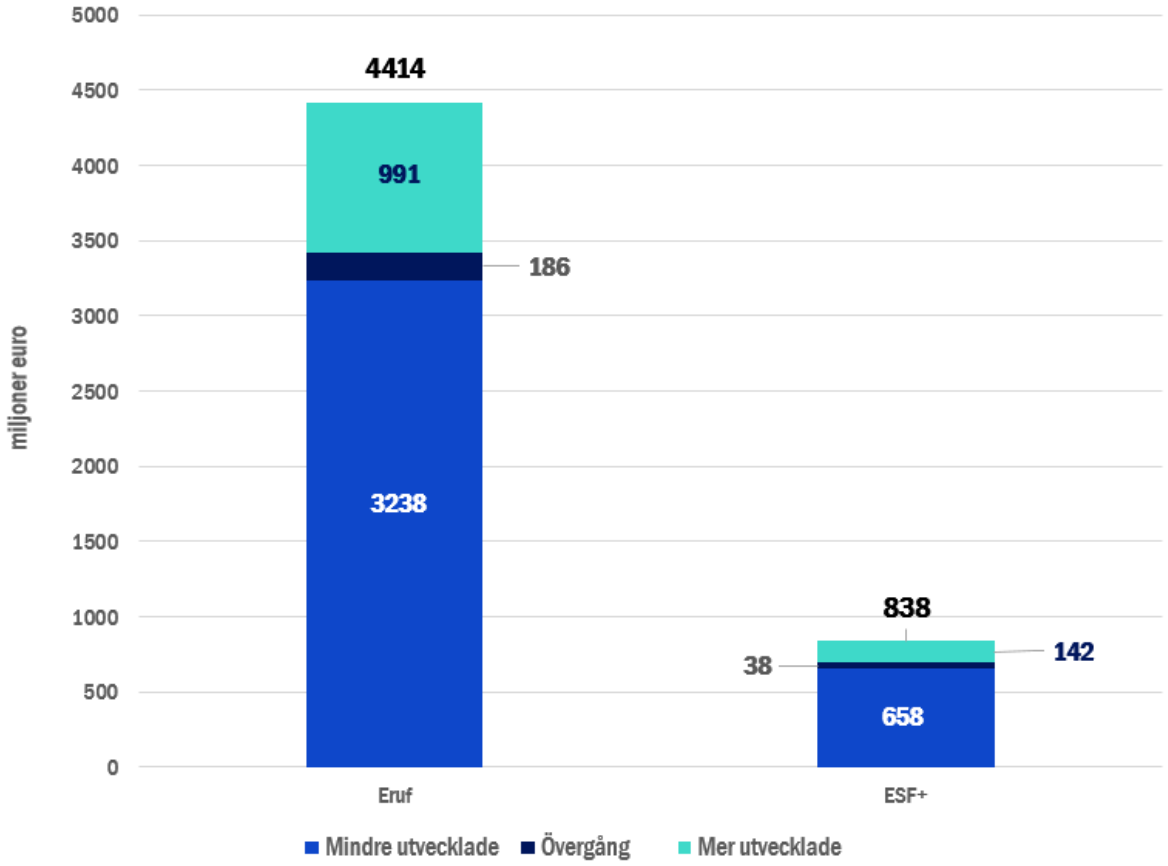
Källa: Rapportering från medlemsstaterna.

När det gäller Eruf och ESF+ omfördelades mer än två tredjedelar av STEP:s anslag till de mindre utvecklade regionerna[35].

[34] Endast för program med särskilda prioriteringar eller kända belopp som är avsedda för STEP på grundval av anslag från insatsområden.

[35] ”Mindre utvecklade regioner” är enligt förordning (EU) 2021/1060 de regioner i EU-medlemsstater vars bruttonationalprodukt (BNP) per capita är mindre än 75 % av genomsnittlig BNP i de 27 EU-medlemsstaterna.

FIGUR 10: Finansieringsvolymer för STEP-anslag inom Eruf och ESF+ per regionkategori 2024 (i miljoner euro)

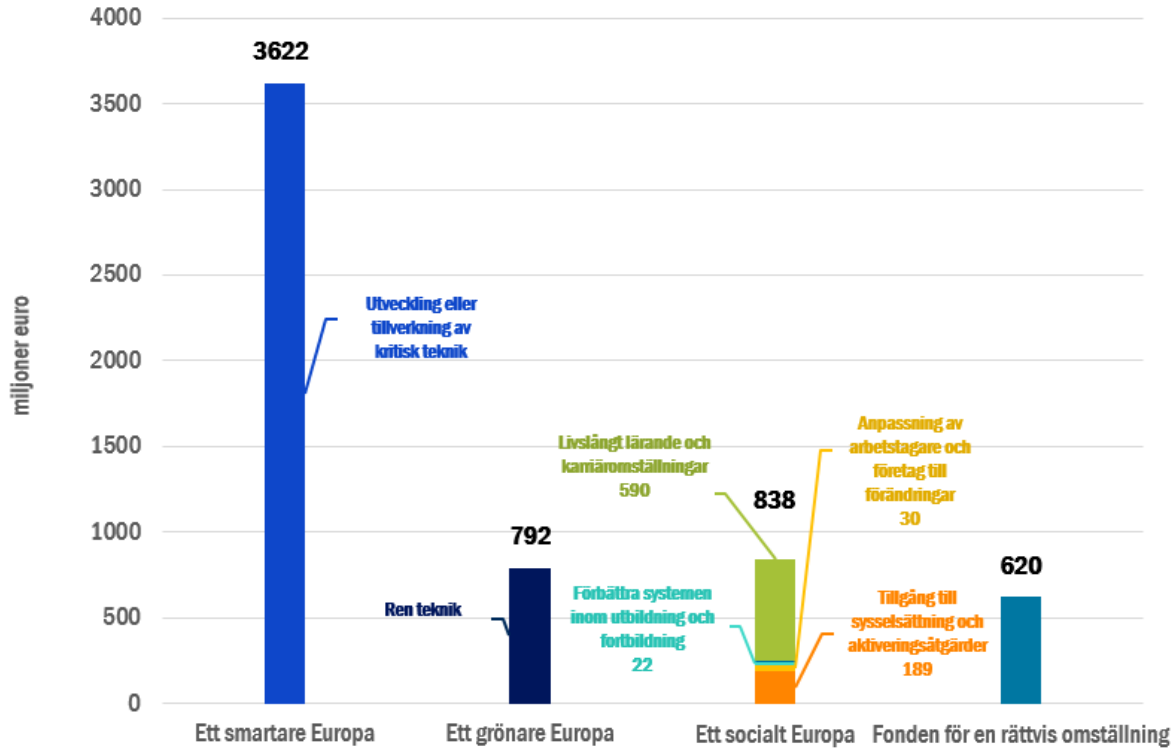
Källa: Rapportering från medlemsstaterna.

Sektoriell fördelning av STEP-investeringar

Sammanhållningspolitiken syftar under programperioden 2021–2027 till att stödja ett smartare, grönare, mer sammanlänkat, mer socialt och inkluderande Europa närmare medborgarna. Inom dessa centrala *politiska mål* finns det mer detaljerade *specifika mål* (se Portalen för öppna data för de europeiska struktur- och investeringsfonderna – Europeiska kommissionen | Öppna data för sammanhållningspolitiken). Genom **STEP-förordningen infördes två nya specifika mål inom Eruf och Sammanhållningsfonden** för att stödja investeringar som syftar till att stärka den industriella utvecklingen och stärka värdekedjorna i strategiska sektorer.

Mer än **60 %** av STEP:s investeringar inom ramen för de sammanhållningspolitiska fonderna kommer att genomföras enligt det **nya specifika målet inom det politiska målet för ett smartare Europa**, följt av omkring **15 % för ren teknik inom det politiska målet för ett grönare Europa**. ESF+ kommer att stödja kompetens genom åtgärder för livslångt lärande och sysselsättning med 14 % av STEP-investeringarna inom ramen för det politiska målet för ett socialt Europa. Slutligen kommer 10 % av STEP:s investeringar att göras i regionerna för en rättvis omställning inom det specifika FRO-målet (se figur 11).

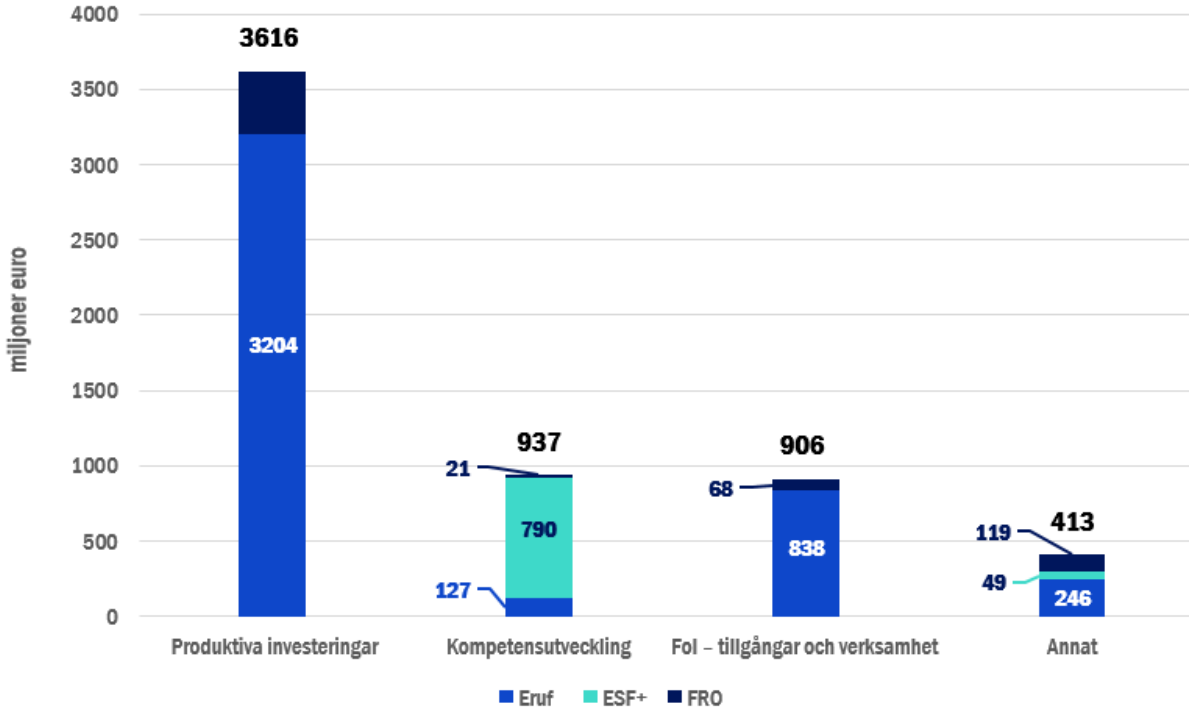
FIGUR 11: Finansieringsvolym för STEP-ändringar efter politiskt mål och specifikt mål 2024* (i miljoner euro)

Källa: Rapportering från medlemsstaterna. * endast för program med särskilda prioriteringar

Produktiva investeringar utgör omkring 60 % av de planerade beloppen enligt STEP. Investeringar i kompetensutveckling och i forskning och innovation står för 15 % av anslaget. Omkring 10 % kommer att stödja annan verksamhet, såsom tekniköverföring, stöd till företagsinkubation, avknoppningar och nystartade företag samt tjänster kopplade till koldioxidsnål ekonomi och resiliens mot klimatförändringar (se figur 12).

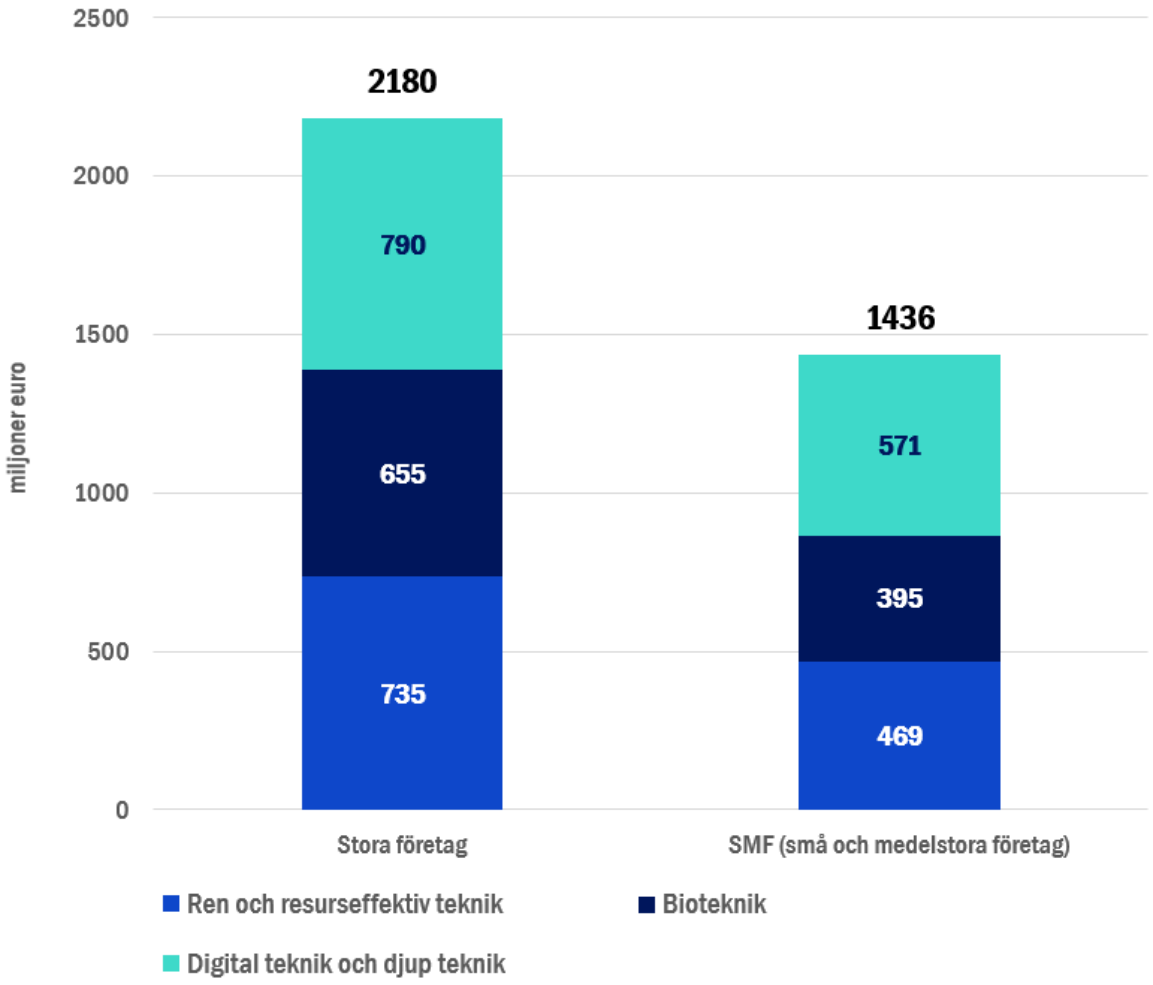
FIGUR 12: Finansieringsvolym för STEP-ändringar efter sektor 2024* (i miljoner euro)

Källa: Rapportering från medlemsstaterna. * (endast för program med särskilda prioriteringar eller kända belopp som är avsedda för STEP)

I fördelningen av de produktiva investeringarna per STEP-sektor är investeringarna ganska lika fördelade (se figur 13). Merparten av tilldelningen hänfördes till produktiva investeringar i andra företag än små och medelstora företag och utnyttjade möjligheten att finansiera sådana företag inom ramen för Eruf för STEP-relaterade projekt.

FIGUR 13: Produktiva investeringar per typ av företag och STEP-sektor 2024* med prioriteringar (i miljoner euro)

Källa: Rapportering från medlemsstaterna. * (endast för program med särskilda prioriteringar eller kända belopp som är avsedda för STEP)

De viktigaste förväntade resultaten av STEP-investeringarna

På grundval av de huvudsakliga output- och resultatindikatorer som medlemsstaterna har valt i de ändrade programmen och i linje med STEP-målen kan man dra slutsatsen att de sammanhållningspolitiska resurserna kommer att samfinansiera STEP-relevant strategisk teknik i många företag. Investeringar i cirka 7 200 företag förväntas i 23 av de antagna programmen, 2 900 av dem inom sektorn för digital teknik, 3 000 inom sektorn för ren teknik och nästan 570 inom biotekniksektorn. De planerade investeringarna förväntas skapa 9 800 arbetstillfällen i de enheter som får stöd.

2.3.2. Ansökningsomgångar inom ramen för sammanhållningspolitiska program

Efter godkännandet av de första ändringarna av STEP-programmet rapporterade Danmark och Tyskland fyra ansökningsomgångar för STEP[36] i slutet av 2024 på 244 miljoner euro[37].

Tabell 3: Översikt över sammanhållningspolitiska program 2024

Medlemsstat	Programmets namn	Totalt belopp i miljoner euro	Status den 31 december 2024
DK	Grön teknik och färdigheter för en rättvis omställning	45,5	Slutfört
DE	Programmet Eruf 2021–2027 Bayern	47,0	Pågående (tidsfrist 31.1.2025)
	Eruf 2021–2027 Schleswig-Holstein	11,4	Pågående (tidsfrist 31.8.2025)
	Flerfondsprogrammet Eruf/FRO Nordrhein-Westfalen 2021–2027	140,0	Pågående (tidsfrist 3.2.2025)
Totalt		**243,9**	

Källa: Rapportering från medlemsstaterna.

2.3.3. Utvalda projekt

Fyra medlemsstater (Danmark, Frankrike, Tyskland och Italien) har redan valt ut projekt inom ramen för STEP, däribland följande:

I **Danmark** valdes fyra projekt ut till följd av den danska ansökningsomgången ”Utveckling av värdekedjor inom Power-to-X”, som syftar till att minska koldioxidutsläppen inom sektorer med svår övergång genom att upprätta en konkurrenskraftig dansk marknad för grön vätgas och PtX-lösningar (budget på 13 miljoner euro). Dessa omfattar HYFLEX (Flexible Hydrogen Storage for Power-to-X and Grid Optimization) som syftar till att upprätta en vätgaslagring och tillhörande vätgaskompressorer med en lagringskapacitet på tio ton (500 MWh) och optimera driften av PtX-anläggningen genom högre utnyttjandegrad av kraftproduktionen från Solar Park Kassø samt säkerställa en optimal balansering av anläggningen i förhållande till det offentliga elnätet. Se förteckningen över utvalda insatser här.

I **Île-de-France, Frankrike,** inrättades ett finansieringsinstrument av den förvaltande myndigheten för att stödja industriella nystartade företag och innovativa små och medelstora företag med stor ekonomisk potential, inom sektorn för ren teknik, i deras förindustrialiserings- och expansionsfas. Se förteckningen över utvalda insatser här.

När det gäller **Baden-Württemberg, Tyskland,** valde den förvaltande myndigheten ut fyra projekt, däribland ett om inrättande av en infrastruktur för mikroproduktion och kontroll för utveckling av ”kompakta kvantsystem” (totalkostnad fem miljoner euro, tre miljoner euro från Eruf). Ett teknikkluster för produktion och verifiering av kvantsystem håller på att inrättas vid det tyska Aerospace Centers institut för kvantteknik. Projektet kommer att utveckla kompakta kvantsystem för rymdtillämpningar. Målet är

[36] Tyskland inledde ytterligare fem ansökningsomgångar, inte bara STEP-inriktade, som kan leda till STEP-projekt.

[37] Tyskland, Italien och Lettland rapporterade ytterligare ansökningsomgångar i början av 2025.

att överföra kvantsystem från forskning och laboratorieverksamhet till tillämpning, till exempel som satellitsensorer. Se förteckningen över utvalda insatser här.

Umbrien-regionen, Italien, inrättade ett finansieringsinstrument för att hjälpa små och medelstora företag att investera i utveckling och tillverkning av digital teknik, djup teknik och bioteknik samt ren och effektiv teknik genom en blandad form av stöd (lån och efterföljande bidrag i form av skuldavskrivning). Syftet är att stödja små och medelstora företag som har svårare att få tillgång till kredit för att investera i teknikinnovationer i de sektorer som beskrivs ovan. Se förteckningen över utvalda insatser här.

2.4. Faciliteten för återhämtning och resiliens och InvestEU

Fram till den 31 december 2024 **har genomförandet av STEP inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens varit begränsat**. Ingen medlemsstat har ändrat sina planer för återhämtning och resiliens för att lägga till en STEP-prioritering eller stödja ett projekt som tilldelats STEP-stämpeln. Ingen medlemsstat utnyttjade den ökade flexibilitet som infördes genom artikel 19 i STEP-förordningen[38] för att tilldela medel från faciliteten för återhämtning och resiliens till InvestEU:s medlemsstatskomponent för STEP-relevanta investeringar, för att mobilisera finansiering efter tidsfristen för faciliteten för återhämtning och resiliens till augusti 2026.

Som väntat genomfördes inte kravet på att **medlemsstaterna skulle prioritera projekt som tilldelats STEP-stämpeln vid översynen av sina planer för återhämtning och resiliens 2024, eftersom de första** STEP-stämplarna tilldelades alldeles i slutet av 2024.

För att underlätta användningen av STEP tillhandahöll kommissionen ytterligare vägledning och stöd till medlemsstaterna. I juli 2024 **ändrade kommissionen vägledningen om faciliteten för återhämtning och resiliens**[39] för att förtydliga hur man ändrar planerna för återhämtning och resiliens för att anslå resurser från faciliteten för återhämtning och resiliens till STEP-målen. **Kommissionen har regelbundet samarbetat med nationella kontaktpunkter i STEP och nationella myndigheter** med ansvar för planer för återhämtning och resiliens för att sprida information, bland annat om förteckningen över STEP-stämplar som tilldelats i deras respektive länder.

3. VERKTYG 3: Ökad synlighet för utmärkta projekt – STEP-stämpeln

Bland de verktyg som infördes genom STEP-förordningen för att stödja utvecklingen och tillverkningen av kritisk teknik är STEP-stämpeln (suveränitetsstämpeln) en kvalitetsstämpel som införs enligt artikel 4 i STEP-förordningen. Den **tilldelas av Europeiska kommissionen för att erkänna kvalitetsprojekt** på hela den inre marknaden. Den tilldelas i slutet av urvalsprocessen inom de fem program som förvaltas direkt av kommissionen och bidrar till STEP: Europeiska försvarsfonden, Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa, innovationsfonden och EU för hälsa.

[38] Genom artikel 19 i STEP-förordningen ändras förordningarna om faciliteten för återhämtning och resiliens, så att medlemsstaterna kan rikta upp till 6 % av sina medel från faciliteten för återhämtning och resiliens till InvestEU:s medlemsstatskomponent till stöd för finansiella investeringar i STEP-relaterad teknik utöver den befintliga överföringsmöjligheten på 4 %, vilket ändrar den totala potentiella överföringen till 10 %.

[39] Se kommissionens tillkännagivande C/2024/4618, *Vägledning om planer för återhämtning och resiliens.*

3.1. Kriterierna för stödberättigande

Enligt artikel 4.1 i STEP-förordningen ska kommissionen tilldela alla projekt som uppfyller följande två villkor en STEP-stämpel:

- **Strategisk anpassning**: bidrar direkt till STEP:s mål enligt definitionen i artikel 2 i STEP-förordningen och vidareutvecklas i STEP:s vägledning[40].
- **Spetskompetens**: uppfyller minimikvalitetskraven, särskilt kriterierna för stödberättigande, uteslutning och tilldelning, som anges i den särskilda ansökningsomgång enligt vilken den bedöms.

I praktiken utformar **kommissionens avdelningar särskilda ansökningsomgångar för att genomföra STEP-målen**. Ansökningar som lämnas in till de särskilda ansökningsomgångarna och som uppfyller kvalitetskraven efter bedömning från kommissionens avdelningar kommer att få en STEP-stämpel. Ett projekt kan få STEP-stämpeln även om det inte får direkt finansiering på grund av den begränsade budgeten för en viss ansökningsomgång.

Projekt som godkänts inom ramen för **viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse** undersöks noggrant av kommissionen. STEP-stämpeln skulle kunna hjälpa dessa projekt att få tillgång till finansiering, såsom sammanhållningsfonder, men STEP-förordningen räknar inte med tilldelning av STEP-stämplar till projekt av gemensamt europeiskt intresse.

STEP-stämpeln liknar **spetskompetensstämpeln**, som för närvarande tilldelas projekt som bedöms inom ramen för program, bland annat Horisont Europa och ett digitalt Europa, som inte fick finansiering på grund av bristen på budget i en viss ansökningsomgång. STEP-förordningen ger STEP-stämpeln samma status som spetskompetensstämpeln för att underlätta tillgången till sammanhållningspolitiska fonder (*se nedan*).

I motsats till spetskompetensstämpeln **tilldelas STEP-stämpeln emellertid även (delvis eller helt) finansierade projekt, vilket öppnar för möjliga kombinationer av finansiering**. Spetskompetensstämpeln avser en särskild rad EU-finansieringsåtgärder inom ramen för Horisont Europa[41].

3.2. Tilldelningen av STEP-stämpeln

Tilldelningsprocessen för STEP-stämpeln är utformad för att vara enkel och användarvänlig. **Projektansvariga behöver ingen separat ansökan**. Det bedöms automatiskt om projekt som deltar i STEP-märkta ansökningsomgångar inom de fem stödberättigade programmen ska få en STEP-stämpel. STEP-stämpeln delas ut jämsides med resultaten av ansökningsomgången. Mottagarna får ett onlinecertifikat och en förklarande broschyr som utarbetats av Europeiska kommissionen.

Projekten som får en STEP-stämpel offentliggörs på STEP-portalen på en särskild resultattavla[42], i enlighet med budgetförordningen[43]. För ansökningsomgångar där kommissionen har

[40] Kommissionens meddelande C/2024/3209 *Vägledning om vissa bestämmelser i förordning (EU) 2024/795 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)*, 2024, som finns på https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

[41] Spetskompetensstämpeln gynnas av undantag från gruppundantagsförordningen, medan STEP-stämpeln inte gör det.

[42] Se https://strategic-technologies.europa.eu/investors_sv.

[43] Enligt artikel 125 i förordning 2024/2509 (EU) om finansiella regler för unionens allmänna budget (dvs. budgetförordningen) ska kommissionen offentliggöra information om mottagare av medel som finansieras genom EU:s budget. Finns på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509.

beslutat att utlösa säkerhetsrestriktioner enligt artikel 136 i budgetförordningen eller relaterade artiklar i respektive programakt, som rör EU:s strategiska tillgångar och intressen, kan ytterligare villkor gälla. I sådana fall kan en bedömning av ägar- och kontrollförhållanden krävas, men endast om projektet väljs ut för finansiering. För STEP-stämplade projekt inom ramen för säkerhetsbegränsade ansökningsomgångar, som inte fick finansiering, kan de kopplade incitamenten vara otillgängliga tills en bedömning av ägar- och kontrollförhållanden genomförs.

3.3. Fördelar med att erhålla en STEP-stämpel

STEP-stämpeln infördes i STEP-förordningen för att **underlätta tillgången till alternativ eller kompletterande finansiering från EU-program och privata investerare**, inklusive sammanhållningspolitiska fonder, faciliteten för återhämtning och resiliens, moderniseringsfonden och InvestEU[44].

Det slutliga beslutet om ytterligare ekonomiskt stöd ligger kvar hos de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av EU:s budgetresurser i medlemsstaterna, såsom de som övervakar sammanhållningspolitiska fonder och faciliteten för återhämtning och resiliens.

År 2024 såg kommissionens STEP-arbetsgrupp till att märkta projekt offentliggjordes på STEP-portalen[45], och förteckningen uppdaterades regelbundet och delades aktivt med de nationella STEP-kontaktpunkterna. STEP:s arbetsgrupp spred också denna information till relevanta kommissionsavdelningar som stödde medlemsstaterna i genomförandet av EU-finansieringen, däribland GD Regional- och stadspolitik, GD Ekonomi och finans samt SG Reform.

Under STEP:s första genomförandeår har inledande utmaningar dykt upp när det gäller STEP-stämpelns effektivitet som ett verktyg för att underlätta finansiering.

Det kan till exempel vara **komplicerat att kombinera olika finansieringskällor på grund av olika metoder som används av de beviljande myndigheterna**. När kommissionen till exempel ersätter projektkostnaderna använder den ofta ”förenklade kostnadsalternativ”[46]. Dessa metoder ersätter ett projekts kostnader på grundval av kostnadsberäkningar eller uppnående av förutbestämda delmål för projektet. Det är svårt att anpassa dessa strategier till ersättningssystem som bygger på faktiska kostnader, särskilt när det gäller att säkerställa efterlevnaden av förbudet mot dubbelfinansiering[47], vilket förhindrar att kostnadsposter får mer än 100 % av sin finansiering från EU:s budget.

Dessa kommer att undersökas ytterligare i halvtidsutvärderingen för STEP som ska lämnas in under andra halvåret 2025.

---

[44] Genom STEP-förordningen kan exempelvis de förvaltande myndigheterna för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden+ (ESF+) direkt finansiera STEP-stämplade projekt utan att inleda en ny ansökningsomgång, förutsatt att projekten uppfyller programvillkoren. På samma sätt kräver STEP-förordningen att medlemsstaterna prioriterar projekt som tilldelats stämpeln när de reviderar sina planer för återhämtning och resiliens eller fördelar investeringar från sin andel av moderniseringsfonden och beaktar dem i de förfaranden som rör EIB:s urval av investeringar och i de ”kontroller av överensstämmelse” som fastställs i förordning (EU) 2021/523, dvs. InvestEU-förordningen.

[45] Se https://strategic-technologies.europa.eu/investors_sv.

[46] I artikel 125 i budgetförordningen föreskrivs att unionsbidrag inom ramen för direkt, delad eller indirekt förvaltning får ges i form av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna för berörda verksamheter på grundval av i) uppfyllandet av villkor som anges i sektorsspecifika regler eller i kommissionsbeslut, eller ii) uppnåendet av resultat, som mäts utifrån på förhand fastställda delmål eller prestationsindikatorer.

[47] I artikel 194 i budgetförordningen, som tillåter gemensam finansiering via skilda budgetrubriker, föreskrivs dock att en och samma kostnad aldrig får täckas två gånger genom budgeten.

3.4. Nuläge

De första STEP-stämplarna tilldelades i oktober 2024 – först när utvärderingsprocessen för de allra första STEP-anpassade ansökningsomgångarna slutfördes. **År 2024 tilldelades sammanlagt 162 STEP-stämplar** inom ramen för de fem ämnena i ansökningsomgången för innovationsfonden 2023, de två ämnena för Horisont Europa – andra pelaren – rymden och de tre ämnena för EU för hälsa. STEP-stämplarna inom ramen för innovationsfonden tilldelades projekt på området ren och resurseffektiv teknik, medan stämplar som tilldelats inom ramen för Horisont Europa respektive EU för hälsa är relevanta för den digitala sektorn och biotekniksektorn.

TABELL 4: Sammanfattning av STEP-stämplar som tilldelats inom ramen för STEP-relevanta ansökningsomgångar 2024

Ansökningsomgångens namn	Ansökningsomgångens ämne	Stämplar
InnovFund-2023-NZT	Storskaligt	80
	Medelstort	16
	Småskaligt	8
	Pilotprojekt	20
	Tillverkning av ren teknik	25
	Totalt	**149**

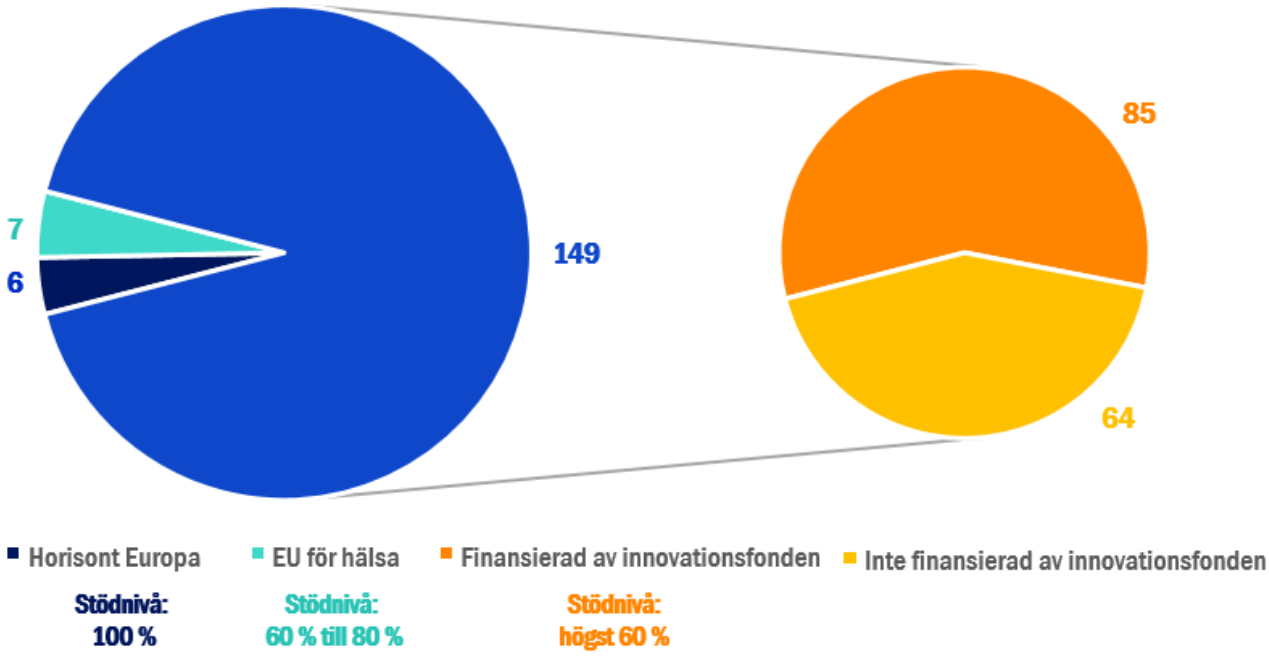
Ansökningsomgångens namn	Ansökningsomgångens ämne	Stämplar
HORIZON-CL4-2024-SPACE-01	Kvantrymdgravimetri fas B-studie och teknisk mognad	0
	Rymdteknik för europeiskt oberoende och konkurrenskraft	6
	Totalt	**6**

Ansökningsomgångens namn	Ansökningsomgångens ämne	Stämplar
EU4H-2024-PJ-01	European Vaccines Development Hub (EVH)	1
	Ansökningsomgångar till stöd för utvecklingen av nya antivirala medel	1
	Ansökningsomgångar till stöd för innovativa tillverkningstekniker och tillverkningsprocesser i unionen för läkemedelsproduktion	5
	Totalt	**7**

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

Av totalt 162 projekt som tilldelades STEP-stämpeln valdes 98 projekt ut i förväg för ett bidrag genom den ansökningsomgång enligt vilken de bedömdes. Alla projekt som tilldelades en STEP-stämpel inom ramen för Horisont Europa och EU för hälsa och 85 projekt som tilldelades stämpeln inom ramen för innovationsfonden inbjöds också till förberedelser för bidragsavtal. I de flesta fall kommer de beviljade bidragen att täcka en del av de stödberättigande projektkostnaderna (t.ex. högst 60 % av finansieringsunderskottet för innovationsfonden), vilket ger utrymme för potentiell ytterligare finansiering. De återstående 64 projekt som utvärderades positivt inom ramen för innovationsfonden fick inga bidrag på grund av budgetbegränsningar, men tilldelades fortfarande STEP-stämpeln för sin starka potential och tekniska förtjänster.

FIGUR 14: Fördelning av antalet projekt som tilldelats en STEP-stämpel per finansieringsstatus och per tilldelningsprogram.

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

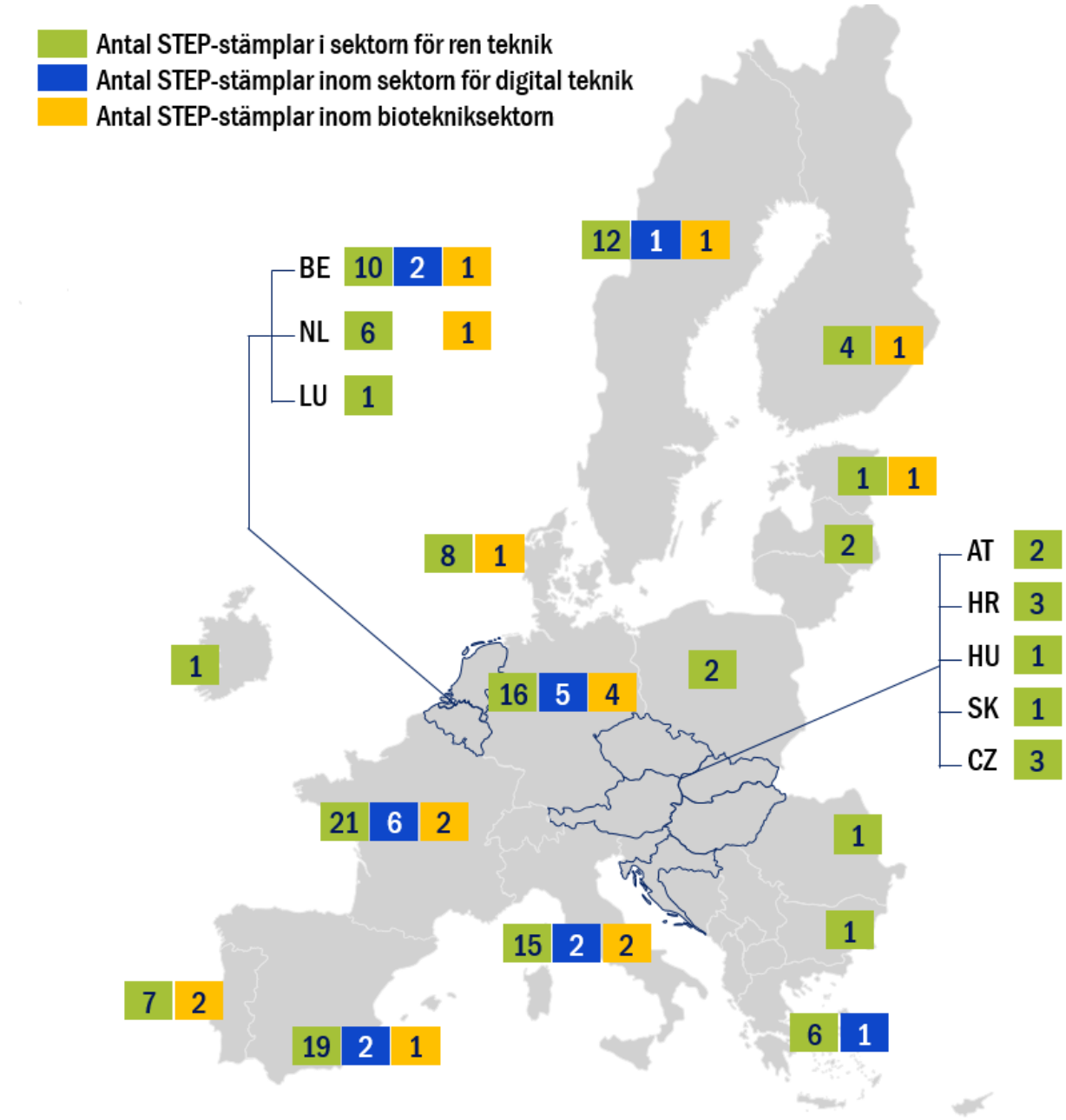
På grundval av det ämne under vilket de bedömdes anpassades de flesta av de tilldelade projekten till STEP:s mål att stödja utvecklingen och/eller tillverkningen av kritisk teknik i hela unionen, eller att skydda och stärka deras respektive värdekedjor.

Under 2024 åtgärdade inga STEP-stämplade projekt särskilt bristen på arbetskraft och kompetens inom STEP-sektorerna.

När det gäller geografisk fördelning var de flesta av de projekt som tilldelades STEP-stämplar belägna [48] i Frankrike (29 stämplar), Tyskland (25 stämplar), Spanien (22 stämplar), Italien (19 stämplar) och Sverige (14 stämplar).

[48] Ett land anses ha mottagit en STEP-stämpel om minst ett projekt med en tilldelad stämpel helt eller delvis är beläget inom landets gränser, även när det gäller projekt som är belägna på flera platser.

FIGUR 15: Geografisk fördelning av STEP-stämplar som tilldelades 2024[49]

Källa: Rapportering från kommissionens avdelningar.

I **regionala** termer var de EU-regioner som fick flest STEP-stämplar Katalonien (Spanien) och Lombardiet (Italien) med fem STEP-stämplar vardera inom sektorn för ren teknik, Île-de-France (Frankrike) med fyra för digital teknik och två för bioteknik, och Oberbayern (Tyskland) med två för digital teknik och två för bioteknik.

[49] STEP-stämplar som tilldelas konsortier med flera bidragsmottagare räknas i varje medlemsstat där en deltagande enhet är etablerad.

4. VERKTYG 4: Underlätta tillgången till finansiering genom STEP-portalen

4.1. STEP-portalen: en gemensam kontaktpunkt för projektsökande, offentliga myndigheter och investerare

I enlighet med artikel 6 i STEP-förordningen offentliggjordes en första version av STEP-portalen (suveränitetsportalen) **den 29 april 2024, mindre än två månader efter förordningens ikraftträdande**. Den fokuserade på de fem EU-program som omfattas av STEP och som förvaltas direkt av kommissionen, och visade information om

- pågående och kommande ansökningsomgångar som bidrar till STEP:s mål,
- en förteckning över teknik som omfattas av STEP,
- kompakt information om STEP och de underliggande programmen,
- möjligheten att skicka feedback och frågor och prenumerera på ett nyhetsbrev från STEP,
- länkar till befintliga resurser (t.ex. rådgivningstjänster, viktiga kommissionsinitiativ till stöd för STEP:s mål osv.).

Som svar på användarfeedbacken lanserades en **reviderad version av STEP-portalen i september 2024**. Denna uppdaterade version införde följande:

- En **användarcentrerad struktur** som skräddarsyr innehållet för att tillgodose de särskilda behoven hos de centrala målgrupperna: projektansvariga, förvaltande myndigheter för EU:s budget i medlemsstaterna och privata investerare. Särskilda avsnitt skapades för varje grupp för att säkerställa enklare tillgång till relevant information.
- Förbättrad visuell form och infografik, förbättrad utformning av portalen och stärkande av dess **visuella identitet**.
- En **resultattavla för finansieringsmöjligheter**, med en förteckning över alla STEP-relaterade ansökningsomgångar på grundval av data från EU:s finansierings- och anbudsportal, och omdirigering av projektansvariga till denna för den faktiska ansökan till specifika ansökningsomgångar.
- En interaktiv **karta över de nationella kontaktpunkterna i STEP**.
- **Resultattavlan för STEP-stämplar**, med detaljerad information om projekt som tilldelats STEP-stämpeln i hela EU.
- En karta över de medlemsstater/regioner som har öppnat finansieringsmöjligheter för **STEP inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program**.

Efter att ha varit online i åtta månader fungerar STEP-portalen nu som en engagerande och tillgänglig plattform för alla berörda parter. STEP-portalen inrättades som en **enda kontaktpunkt** utformad för att presentera alla finansieringsmöjligheter som finns tillgängliga genom EU-finansiering för strategiska sektorer som öronmärkts inom STEP, utan att överlappa befintliga system eftersom den delvis är beroende av finansierings- och anbudsportalen.

4.2. STEP som en gemensam kontaktpunkt för EU-finansiering

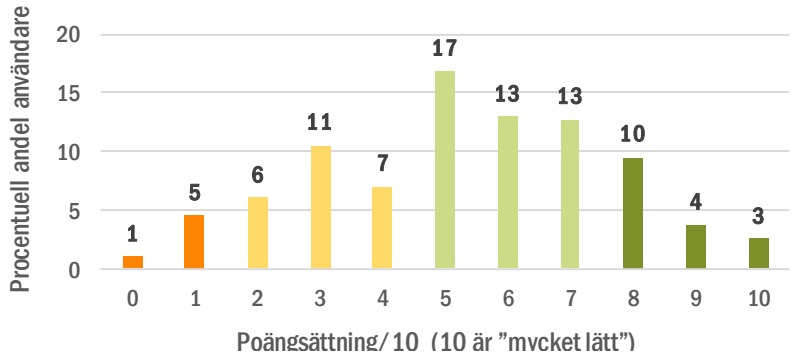
Ett av målen med STEP-portalen enligt STEP-förordningen var att bedöma möjligheten att tillhandahålla information om unionsprogram i en enda unionsportal, att föra unionens alla finansieringsmöjligheter närmare potentiella stödmottagare och öka transparensen gentemot unionsmedborgarna.

Med hjälp av en användarcentrerad strategi genomförde STEP-arbetsgruppen en **EU-omfattande undersökning om tillgång till EU-finansiering** från mitten av september till slutet av oktober 2024, som samlade in nästan 500 svar från alla 27 medlemsstater. Parallellt genomfördes **30 bilaterala intervjuer** med ett urval av potentiella stödmottagare, branschorganisationer, nationella kontaktpunkter (för STEP och andra EU-program som Horisont Europa) och konsulterande företag.

De viktigaste lärdomarna:

- Sökande har svårt att hitta information om EU-finansiering

FIGUR 16: Är det lätt att hitta information om EU-finansiering?

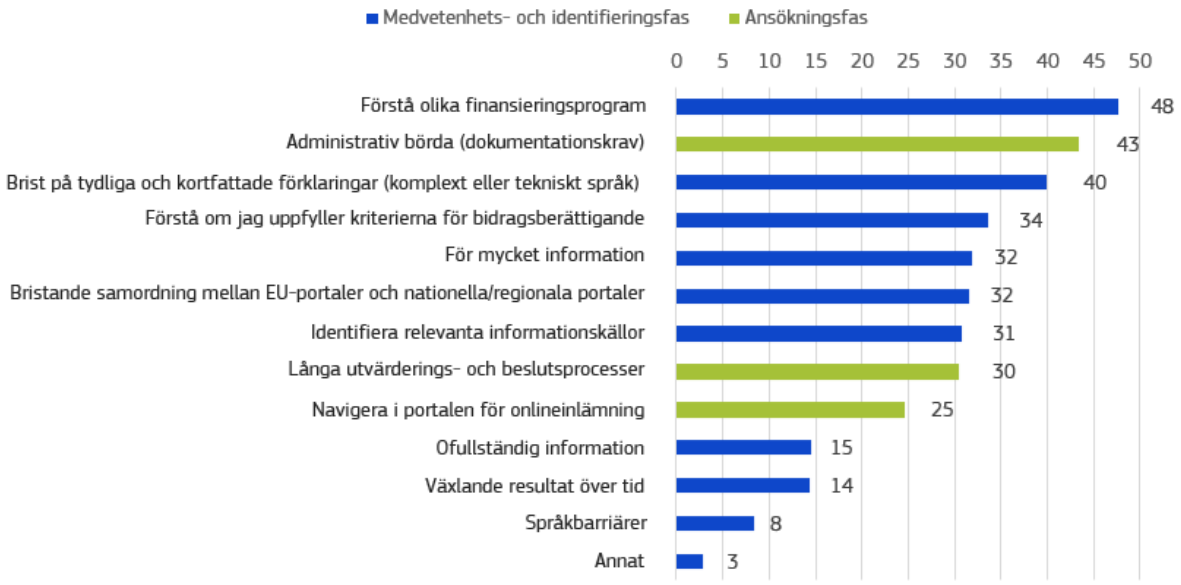
Medelpoäng:

4,95/10 för personer som endast **sökte** information (n=39)

5,6/10 för personer som sökte och har **erfarenhet av att ansöka** (n=197)

Källa: EU-omfattande enkät om tillgång till EU-finansiering från mitten av september till slutet av oktober 2024.

FIGUR 17: Svårigheter vid sökning efter finansieringsinformation (% av användarna)

Källa: EU-omfattande enkät om tillgång till EU-finansiering från mitten av september till slutet av oktober 2024.

- Bland både nya och erfarna användare angav endast fem av tio att det var *enkelt att hitta information om EU-finansiering*, vilket visar att den **övergripande erfarenheten är att det är svårt** oavsett vilken erfarenhet användaren har.
- De flesta angav att svårigheterna hänger samman med medvetenhets- och identifieringsfaserna, vilket bekräftar att möjligheterna till EU-finansiering för närvarande är **för svåra att tolka och navigera i** (”Jag behöver mycket ofta söka efter ny information [inga användbara påminnelser]”, ”Jag blir förvirrad över de övergripande tidslinjerna [öppning, avslut, förfallodatum]”, ”Det är svårt att förstå vilka belopp som berättigar till stöd [vilka är de stödberättigande kostnaderna]”).
- Därför **måste användarna i hög grad förlita sig på externt stöd**: De letar i synnerhet efter kostnadsfria resurser som evenemang och webbseminarier, men 33 % av användarna måste förlita sig på betalda professionella experter eller konsulter för vägledning. Att identifiera möjligheter till EU-finansiering har därför en kostnad för berörda parter redan innan de inleder ansökningsprocessen.
- Berörda parter söker en tydlig och enkel **EU-finansieringsportal**.
- **Officiella kanaler** är fortfarande den huvudsakliga informationskällan. Förväntningarna är därför höga bland de berörda parterna om en tydlig, lättnavigerad och lättförståelig portal som samlar alla finansieringsmöjligheter genom EU:s budget.
- **Inofficiella källor** såsom evenemang och professionella nätverk utnyttjas kraftigt för ytterligare information och uppdateringar.

En enda kontaktpunkt – framtidsinriktade användares förväntningar

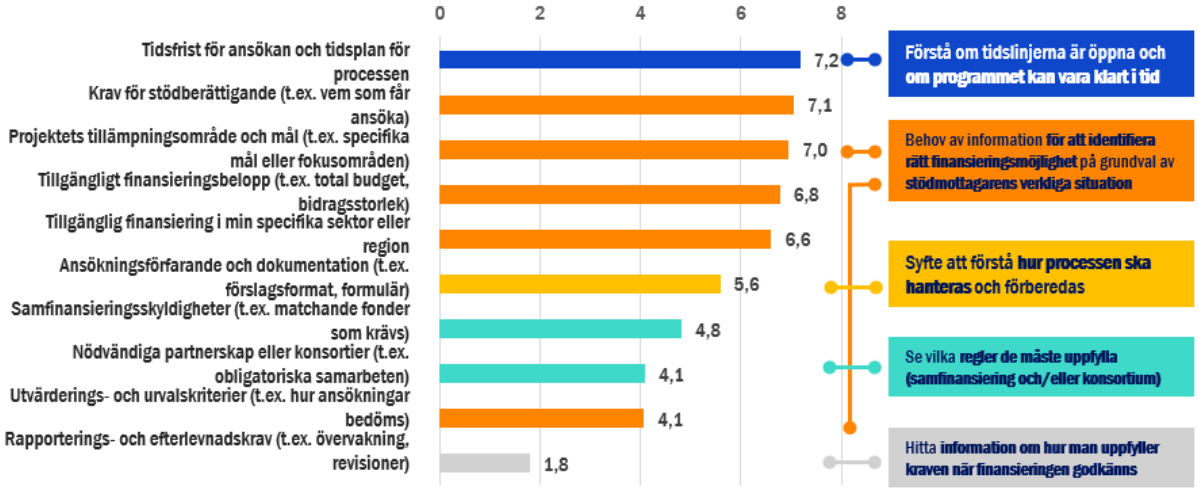
Under 2024 strävade STEP-arbetsgruppen mot att tillhandahålla en STEP-portal för projektsökande som skulle göra det möjligt för fler forskare/företag att få tillgång till EU-finansiering – i linje med det mål som anges i artikel 6 i STEP-förordningen när det gäller förenkling och öppenhet. Den positiva erfarenheten av STEP-portalen bekräftades: en tredjedel av uppgiftslämnarna var redan medvetna om

STEP (som nådde många med tanke på den korta tid den har varit tillgänglig), och nästan 90 % kunde hitta den information de behövde.

Tre av fyra uppgiftslämnare såg värde i **en enda kontaktpunkt för finansieringsmöjligheter på både EU-nivå och nationell nivå**.

Användarna betonade **vilken typ av information som är nödvändig**: tidsfrist och tidsplan för en ansökningsomgång, behörighetskrav och omfattning, typ av finansiering och belopp är de tre främsta.

FIGUR 18: Vilken är den viktigaste informationen att identifiera?

Källa: EU-omfattande enkät om tillgång till EU-finansiering från mitten av september till slutet av oktober 2024.

Inrättande av en simulator för att ge små och medelstora företag vägledning om unionens finansieringsmöjligheter

För att uppfylla kravet i artikel 8 i STEP-förordningen om möjligheten att inrätta en simulator inledde STEP-arbetsgruppen redan 2024 arbete med ett **eventuellt STEP-chattbotprojekt med artificiell intelligens (AI)**. Ett sådant verktyg bör hjälpa projektsökande att bättre identifiera finansieringsmöjligheter som de är berättigade till på efterfrågebasis (dvs. med tanke på användarindata eller projektidé). Ett sådant nytt tillvägagångssätt skulle revolutionera det befintliga systemet med EU-finansiering, som för närvarande är **baserat på erbjudandet**, vilket kräver att de sökande går igenom ett brett spektrum av program för att identifiera relevanta finansieringsmöjligheter.

Med utgångspunkt i användarnas behov i undersökningen fick STEP-arbetsgruppen en tydligare bild av hur artificiell intelligens skulle kunna bidra till att identifiera möjligheter till EU-finansiering:

- Användarna förväntar sig att AI ska tillhandahålla **tydlig information och onboardingstöd** för att identifiera möjligheter till EU-finansiering.
- En majoritet av användarna **värdesätter AI som hjälp** med att identifiera de mest relevanta finansieringsmöjligheterna.
- Användarna har **inte uttryckt intresse för att använda AI för matchning** (söka partner för projekt med flera stödmottagare).
- **Tillförlitligheten** och **korrektheten hos information** är de mest värdefulla egenskaper som användarna förväntar sig av AI-stöd.
- **Flerspråkigt stöd** betraktas som ”trevligt att ha” av användare från östeuropeiska medlemsstater, men är inget krav jämfört med ovanstående.

5. Bidrag till långsiktiga mål för konkurrenskraften

Genom att styra investeringar i digital och djupteknologisk innovation, ren och resurseffektiv teknik och bioteknik stärker **STEP Europas konkurrenskraft genom att stärka industrins resiliens och innovationskapacitet**. Till skillnad från en fristående fond integrerar och samordnar STEP EU:s befintliga finansieringsinstrument, kombinerar medel som förvaltas direkt av kommissionen och medel som förvaltas av medlemsstaterna och säkerställer att offentliga investeringar på ett effektivare sätt riktas mot kritiska industriella och tekniska prioriteringar.

STEP är nära anpassat till **konkurrenskraftskompassen**[50], EU:s långsiktiga ram för ekonomisk resiliens och industriell styrka. En viktig prioritering i den **årsrapporten om den inre marknaden och konkurrenskraften för 2025**[51] är att öka de strategiska investeringarna i forskning och innovation (FoI) och förbättra tillgången till finansiering för företag med hög tillväxt – mål som direkt stöds av STEP genom STEP-stämpeln, STEP-portalen och anpassningen av finansiering på över tio miljarder euro 2024.

Genom att integrera finansiering genom direkt och delad förvaltning överbryggar **STEP finansieringssilor** och säkerställer en mer strategisk och effektdriven strategi för EU:s investeringar i sektorer med stor inverkan. STEP säkerställer att EU:s finansieringsmekanismer bättre stöder teknisk expansion och långsiktig industriell konkurrenskraft.

Under det första året underlättade **STEP tillgången till finansiering, vilket innebar ett stöd för ny teknik och möjliggjorde en mer strategisk fördelning av EU:s resurser**. Framöver kommer fortsatt samordning och riktade investeringar att vara avgörande för att öka den europeiska innovationen, säkra leveranskedjorna och upprätthålla den globala konkurrenskraften.

6. Slutsats

Under det första verksamhetsåret 2024 **visade STEP sitt värde som en katalysator för strategiska investeringar** genom att över tio miljarder euro kanaliserades till kritisk teknik. Genom att rikta in elva EU-program och medlemsstaterna mot samma mål har STEP förbättrat synergieffekterna mellan finansieringskällor, förbättrat tillgången till finansiering för kvalitetsprojekt och stärkt Europas långsiktiga konkurrenskraft och tekniska suveränitet.

Genomförandet av STEP krävde **omfattande samordningsinsatser** eftersom de program som STEP bygger på är olika varandra och med tanke på att de utmaningar som fanns i fråga om att **skapa synergier** mellan dem – detta kommer att undersökas ytterligare i halvtidsutvärderingen för STEP.

Under 2025 kommer STEP att fokusera på att fördjupa sin inverkan genom att

[50] Kommissionens meddelande COM(2025) 30, *En konkurrenskraftskompass för EU*, finns på https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness_sv.

[51] Kommissionens meddelande COM(2025) 26, *2025 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften*, som finns på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1752737194142&uri=CELEX%3A52025DC0026.

- **utvidga STEP:s tillämpningsområde till försvarsteknik** som en fjärde teknisk sektor, vilket är en del av det miniomnibuspaket som kommissionen föreslog i april 2025[52],
- **öka möjligheterna till finansiering** genom att utöka STEP-anpassade ansökningsomgångar inom ramen för Horisont Europa, innovationsfonden och Europeiska försvarsfonden, och säkerställa ett jämnt flöde av investeringar i strategiska sektorer,
- **uppmuntra medlemsstaterna att delta** mer i sammanhållningspolitiken och faciliteten för återhämtning och resiliens för att mobilisera ytterligare resurser till STEP-projekt,
- **stärka STEP-stämpelns roll när det gäller att frigöra alternativa och kompletterande finansieringskällor** och se till att både finansierade och icke-finansierade projekt kan locka till sig investeringar,
- **stärka STEP-portalen genom att integrera AI-baserade verktyg** för att göra EU-finansiering mer tillgänglig för företag, forskare och projektansvariga.

Utöver detta **kommer STEP att fortsätta att utvecklas som ett instrument för EU:s industripolitik**. Genom att upprätthålla en stark samordning mellan EU-program, medlemsstater och privata investerare kommer STEP att fortsätta att vara en av de långsiktiga drivkrafterna för EU:s konkurrenskraft.

[52] Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153, (EU) 2023/1525 och (EU) 2024/795 vad gäller incitament till försvarsrelaterade investeringar i EU:s budget för genomförande av ReArm Europe (22 april 2025), finns på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0188&qid=1745326390551.